

RESSO



DE CAMPOS

REVISTA MENSUAL



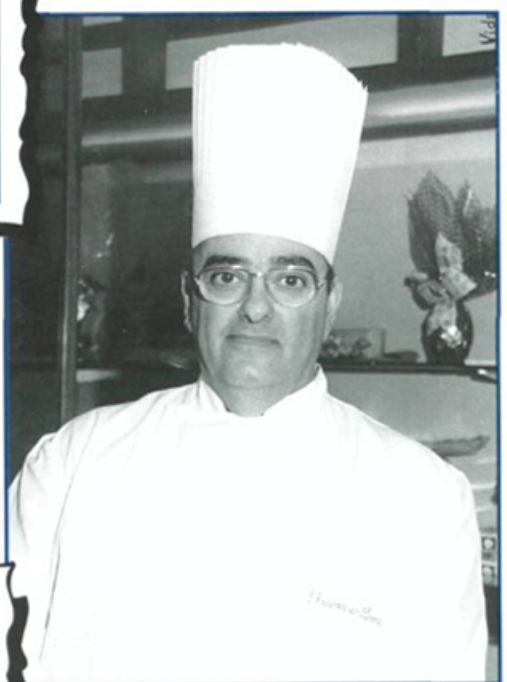
Any 10, Núm. 91 • Maig 97 • 275 Ptes. (I.V.A. Inclòs)



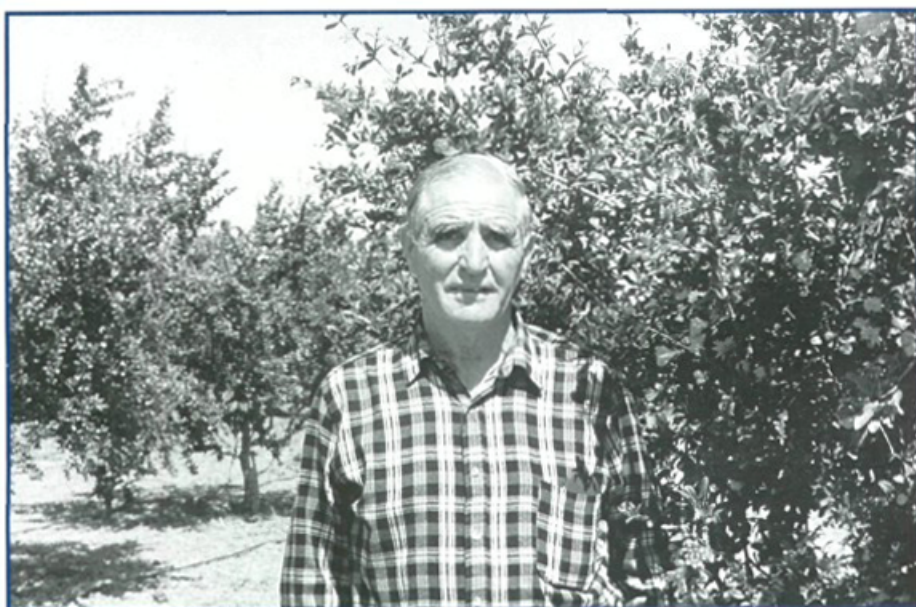
ANTÒNIA MONSERRAT
VIVÈNCIES D'UNA
MISSIONERA



JA HA TORNAT EN TONI NICOLAU
I L'HEM ENTREVISTAT



FRANCESC POMAR
PREMI PAU LLULL
DE GASTRONOMIA
ENTREVISTA A
MELCION LLADÓ,
DE CA'N SION



• HALCÓN VIAJES • CAMPOS

CANCUN 2 x 1

Hotel MARGARITA. Només allotjament
9 DIES **125.200 Pts.**

CARTAGENA D'INDIES 2 x 1

Hotel CARTAGENA INDIES/SAN ANDRÉS
Hotel Caribe/Meliá Acuarium. SA/AD
9 DIES **235.200 Pts.**

REPÚBLICA DOMINICANA 2x1

Comb. Sto. Domingo / Puerto Plata
H. Embajador / H. Esplanada
Allotjament i Berenar/Tot inclòs
6 NITS **147.000 Pts.**
Comb. Puerto Plata / El Portillo
H. Esplanada / H. El Portillo
Allotjament i Berenar/Tot inclòs
6 NITS **163.000 Pts.**

ISLA MARGARITA

Hotel MARGARITA INTERNACIONAL TOT INCLÒS
9 DIES **103.300 Pts.**
Com. MARGARITA / LOS ROGUES
Margarita Internacional / Pos. Gran Roque
Només allotjament.
9 DIES **151.200 Pts.**

LONDRES 2x1

Hotel 2** Allotjament i Berenar
9 VESPRES **122.200 Pts.**

TENERIFE

Hotel 3*** Pensió Completa
5 VESPRES **33.100 Pts.**

CANCUN 2 x 1

MIAMI: Hotel Sol Miami Beach. Només allotjament
9 DIES **166.800 Pts.**
ORLANDO: Hotel R. Cont. Plaza. Només allotjament
9 DIES **137.000 Pts.**

BRASIL 2 x 1

SALVADOR: Hotel MAR AZUL. Allotjament i berenar
9 DIES **136.200 Pts.**
Comb. SALVADOR / RIO DE JAINEIRO
SAN MARINO / SAVOY OTHON. Allotjament i berenar
9 DIES **203.000 Pts.**

NOVA YORK 2 x 1

Hotel NEWTON. Només allotjament
9 DIES **161.200 Pts.**
Nova York + Philadelphia + Washington
Hotel Ramada Milford Plaza / Només allotjament
5 NITS **195.800 Pts.**

PARIS

Hotel 2** Allotjament i berenar
7 NITS **57.700 Pts.**
DISNEYLAND Hotel SANTA FE Allotjament i berenar
3 DIES des de **45.900 Pts.**

TAILANDIA 2 x 1

BANGKOK Hotel CLASSIC PLACE. Allotjament i berenar
9 DIES **136.200 Pts.**
Combinant BANGKOK/PATTAYA
CLASSIC PLACE/NOVA LODGE EN AD
7 DIES **141.400 Pts.**

*Lluna de mel
amb
Viajes
Halcón*

Perquè una lluna de mel ha d'esser
inoblidable, amb Viajes Alcón, hem preparat
un regal exclusiu per aquelles parelles que
comprin el seu viatge de nuvis a qualsevol
de les nostres oficines: un cap de setmana o
dues nits a qualsevol dels següents llocs:
Menorca, Eivissa, Barcelona, Madrid,
Alacant, Bilbao, Màlaga, Sevilla, València i
Saragossa. Avió + Hotel
en règim de només allotjament.

Promoció vàlida per a compres superiors a
85.000 Pts. per persona. A disfrutar dins l'any
1997, excepte Juliol i Agost.



HALCON
VIAJES

Major, 3 - Tel. 16.00.66
CAMPOS

TELÈFONS D'INFORMACIÓ GENERAL
900.300.600 i 71.77.51

Ara, canviar a més li costarà menys.



**CANVIï
a 220V**

**Informi's:
(cridada gratuïta)**

900-220.220

TOT SÓN AVANTATGES

Sumari

Diuen que....	4
Vos recomanem	5
Cartes dels lectors	6
I Mostra Fet a Campos	8
Un any del Diari de Balears	10
Declaració Universal...	11
Francesc Pomar, premi....	12
Es Jai de la Sala	13
El Mirador	13
Ja ha tornat en Toni Nicolau	14
Acampallengua	16
Les "Animalades" de...	17
Fent una volta per la vila	18
Satisfaccions de fi de curs	21
Homenatge a Damià Huguet	22
III Diada popular de la...	23
Conversa amb...	24
Notes Breus	26
Educació i sexualitat	27
Sa Pedrera	28
Escacs	29
Un campaner intenta...	30
Els Infants	32
Futbol Tercera Regional	33
Sa Pesquera	34
Bàsquet	35

El PP vota en contra de la unitat de la Llengua Catalana



ia 21 de maig va ser notícia que el Partit Popular votava en contra de la unitat de la llengua catalana.

Però passada la primera "commoció" ens podem demanar si hi ha motiu per sorprendre's realment. Si considerem el tema

amb perspectiva i amb més amplitud podem constatar que aquestes postures no desdiiuen d'unes arrelades actituds en els paranyes de la dreta: dogmatisme, irracionalitat, menyspreu per totes les cultures que no siguin l'espanyola. Han demostrat de qui són hereus, de quin obscurantisme, de quines inquisicions provenen. La confusió, la distorsió, han estat unes de les armes aprofitades en aquesta ocasió. I en un context com el de la nostra època és més fàcil que mai fer-ho.

El Partit Popular ha definit clarament quina és la seva posició pel que fa a la unitat - i per tant, la vitalitat- de la llengua catalana. Els membres populars -inclosos els mallorquins que ens representen- varen votar en contra d'una proposició que constata la unitat de la llengua catalana "amb la denominació estatutària i històrica de valencià en la seva comunitat autònoma" i que demana al govern central que respecti "la normativa ortogràfica que correspon amb els criteris de la filologia". El Partit Popular va ser capaç de votar juntament amb Unió Valenciana en contra de l'obvietat.

No es pot negar que el tema de la llengua té una dimensió política, així idò, s'atreveixen a contradir les més elementals premisses de la romanística internacional, els mateixos manuals escolars d'al.lots d'ensenyament primari. El Congrés dels Diputats no és una aula acadèmica, per tant ha de consultar i respectar "els criteris de la filologia", no es pot inventar res nou.

La pitjor conclusió és que el Partit Popular ha pres opció, una opció que va en contra de la ciència. A Madrid defensa que siguin els governs autònoms els qui determinen els criteris filològics. Sempre que no afectin el castellà. Perquè el PP no toleraria cap secessionisme andalús, per exemple. Contra la història i la ciència. Contra la mateixa essència del poble que tant diuen defensar i estimar.

Diuen que...



— L'Ajuntament de Campos arrodonirà fins a 50.000 pta les 48.289 que poden cobrar per vaca els ramaders de Campos. I que ho vegem!

— Els polítics no faran fer massa paperassa als pagesos per poder cobrar aquests doblers. Ho volem veure!

— Aquesta subvenció no compensarà la pèrdua de doblers que tenen els campaners que encara es dediquen a la ramaderia, amb la diferència de devers 5 pta per litre que cobren de menys, respecte dels peninsulars. I el PSOE encara s'atreveix a dir que no necessitam compensacions econòmiques pel fet insular. Saps si fossin els seus sous!

— Els sous dels polítics de les Illes no han estat devaluats com el litre de llet de les Illes. Heu vist els nostres polítics que fessin un poc de feina perquè allò no passàs?

— I ara D. Jaime diu que el seu Govern ha fet un gran esforç per aconseguir aquesta subvenció. Quin esforç? Un esforç del seu pressupost? Quan deixarem de sentir demagògia barata?

— Això de D. Jaime és per si de cas hi ha algun ministre de Madrid a prop, no sigui cas que... I que no el véreu per l'hospital de Manacor, que en sabia de molt de "hablar en castellano". Pareixia que havia anat un parell d'anys a escola!

— Tornant a Campos i vist l'interès que té i ha tengut el Consistori campaner governant en afavorir els page-

sos, segurament posarà una oficina per resoldre els problemes que puguin tenir per cobrar els doblers que es mereixen.

— Marina Ernst, promotora dels apartaments de ses Covetes, ha estat declarada en situació de fallida quan pot demostrar que és una empresa totalment solvent. Pareix ésser que la causa l'ha provocada la constructora, perquè si un no paga és perquè l'altre ha construït malament, i... Tanta sort que aquesta vegada no té la culpa el GOB! O sí?

— Així com encara no se sap si són 100 metres o 100 pams els que hi havia d'haver de distància entre la mar i els apartaments, ara no se sap si són 80 milions o 800.000 pta les que hauria d'haver pagat la promotora.

— És ben hora de tenir tots els papers ben arrangats no sigui cosa que la guàrdia civil vos apliqui la llei d'estrangeria.

— Encara no se sap bé que han de fer devers els banys de la Font Santa. A vosaltres que vos pareix?

— L'autopista Palma-Manacor només afectarà els comerços i la ramaderia. Qui hi diu més?

— Call Vermell ràdio tornarà a sortir en antena. Benvinguda al paradís "econòmic" de l'oposició..., volém dir, de la informació.

— La campanya *Juventut sana* a Campos, ha estat considerada com un pla pilot a tot Mallorca. Es va estenent com una taca de tinta de tot un tinter. Els nostres joves ja no pareixen els mateixos.

— Enhorabona a ASDICAMP (Associació de disminuïts físics i psíquics de Campos) pel seu coratge, per la seva feina i per la conscienciació que fan.

— AGAMA projecta una gran ramaderia a Campos per produir llet i després transformar-la a través de la central. I per què no es dediquen a

pagar 5 o 6 ptas més per litre als ramaders que hi ha ara, i així no hauran de vendre les vaques?

— El Pla Pilot de Normalització Lingüística no ha servit per res a segons quins redols.

— Els de l'ajuntament encara no han après que comerç en mallorquí se diu comerç

— Comerç diuen les inscripcions que han fet en terra al carrer just davant els comerços

— És d'escàndol que una gent que ha tengut més de vuit milions de pessetes per normalitzar-se faci aquestes patinades

— És increïble que el dia de la semimarató no posassin cap disc de direcció prohibida al començament de la part interior del Camí de Ciutat Vell

— Hi va haver més d'un cotxe que quan se'n va témer se va haver ficat enmig de la cursa.

— Els castellers varen causar sensació i varen ser el més espectacular de la fira.

— A Campos no volem l'autopista, a Felanitx tampoc, a Manacor tampoc. A Porreres, tampoc.

— Però en Verger és caparrut com un mul i ens vol fer l'autopista malgrat ell sigui l'únic que la vol.

— El batle hauria de pressionar més perquè no facin aquesta ditxosa autopista que no és necessària i espenyarà molts de trossos i acabarà amb els comerços de Campos.

— No són del seu partit els que ens volen fer l'autopista fort i no et moguis?

— Idò que els faci veure que aquesta autopista matarà econòmicament el nostre poble.

— O és que tal vegada ja ho veuen, però els és ben igual?

Vos recomanem

• Que recordeu al batle que el camp campaner no s'ha enfonsat tot sol, que n'hi ha que l'han fet caure amb la seva deixadesa.

• Que també li recordeu que menys bla...bla...bla...i que posi un servei per ajudar al sector ramader a resoldre els problemes burocràtics per poder cobrar els doblers que li corresponen.

• També li podeu dir, que al batle li correspon manar més que al secretari.

• Mirar el calendari i veureu que ja estam a punt de creuar l'equador de 1997... i que ja hauria d'haver-hi llibertat d'expressió.

• Reclamar llibertat d'informació o el dret a esser informats.

• Lluitar contra la teoria que diu que qui té la informació té el poder.

• No votar els que pensen que la informació s'ha de donar en comptagotes, perquè el poble és ignorant i així ho ha de seguir essent pels segles dels segles.

• Oposar-vos a tots aquells que continuen tenint comportaments caciquils.

• No fiar-vos d'aquells que vos conviden a coca amb verdura perquè després vos voldran treure el suc.

• Encara que sigui un sopar a sa Canova! És que volen aconseguir la tallada més grossa.

• Que envieu una adhesió de suport a Gràfiques Miramar que va esser objecte d'un atemptat terrorista frustrat.

• Que la faceu extensiva a l'Editorial Moll, ja que després de la destrucció de la impremta, s'hagués destruït l'editorial i molta part de la nostra cultura.

• Que no sigueu cagadubtes i no alimenteu aquests

amics de la pólvora, amb allò de la por a dir que el mallorquí és un dialecte del català.

• Que no oblideu que entre aquests animadors de la fòbia anticatalanista hi ha senadors del PP.

• Que a les Illes, el president no vol inaugurar l'Hospital de la comarca a la qual pertany Campos, en la llengua pròpia de la seva Comunitat Autònoma.

• Que a València, s'ha votat a favor de la disgregació de la llengua catalana i diu que la llengua valenciana és diferent a la catalana.

• Que no els agraïu amb el vot el fet que ja sigueu políglotes, perquè automàticament sabeu una altra llengua.

• Que no convertiu aquestes recomanacions en retxes fetes dins la mar.

• Aquest mes vos convidam a reflexionar sobre les dues frases següents:

- Qui perd els orígens, perd la identitat.

- La llibertat d'expressió és un dret inqüestionable que no pot esser limitat, ni tan sols per la persona a qui se li hagi concedit més poder dins una societat.

• El malalt ha d'anar al metge. I, si cal, a l'especialista, que és un metge amb un títol específic i que suposa uns coneixements i una experiència.

DISTRICTE 3

Bicicletes & Esports
S'ESCAPADA

Accessoris venda i reparació

Articles esportius en general

Ronda Jaume II, 49 - Tel. 65.07.26
07630 CAMPOS

Dra. Fca. Garzón

PELL

- Acné
- Caiguda de pèl
- Berrugues
- Lunars
- Fongs
- Al·lèrgies (Proves), etc...

ESTÈTICA

- Arrugues
- Cel·lulitis
- Aprimament
- Taques
- Varices
- Estries
- Flaccidesa, etc...

(Dimecres horabaixa)
Carrer Santanyí, 34 • Tel. 65.22.97
CAMPOS

Avda. de Alemanias, 2 - 9^è
Tel. 75.88.11 • **PALMA**

Carta d'agraïment a la professora de català del certificat B

Benvolgut/da director/a de RESSÒ:

Vull manifestar la meua indignació per unes al·lusions aparegudes a la secció "diuen que" del passat número d'aquesta revista.

Tothom pot manifestar la seva opinió i estic d'acord amb la o les persones que feren l'escrit, però no puc compartir mai la seva opinió.

No podem jutjar una persona sense conèixer-la, i és evident que no coneixeu la bona tasca que la nostra professora ha fet envers nosaltres. La qui escriu aquestes lletres fa sols cinc mesos que no sabia ni signar correctament amb el seu nom. Ella ens ha fet sentir estimació per la nostra llengua.

No és tasca gens fàcil ensenyar persones adultes que tenen uns coneixements i uns estudis molt bàsics, com és el meu cas, que tenc quaranta-sis anys i en feia gairebé trenta que no havia mirat un llibre de gramàtica.

En el meu temps escolar estava prohibit parlar i escriu-

re en català. Imaginau-vos: no poder manifestar-se en la seva llengua pròpia, en la llengua materna!! Però, varen esser els temps que ens va tocar viure.

Professora: no facis cas d'unes paraules que no tenen sentit. El que sí que en té és el que tu has fet, la teua paciència i abnegació, la teua bona disponibilitat per a fer-nos saber els verbs incoatiu, els pronoms febles i tantes coses que ens eren totalment desconegudes fa uns mesos.

Crec que ja tens el guardó personal quan veus que una de les teves alumnes ja sap plasmar en català tot el seu agraïment i les ganes de continuar estudiant.

Moltes gràcies en nom de les meves companyes del grup del Certificat B i en el meu propi.

També vull manifestar l'agraïment al Govern Balear perquè, mitjançant l'Ajuntament, ha fet aquesta aportació a la normalització lingüística.

Antònia Gomila Jaume
Maig del 97

Dues lletres d'agraïment

Mitjançant aquesta nota vull donar les gràcies a l'organització del I Certamen Literari Sant Blai per considerar la meua narració digna del 3r premi i per fer-me entrega del corresponent premi. I també vull agrair a la meua professora de llengua catalana Antònia Sitjar el seu ajut en donar-me la informació necessària per a participar-hi. A tots, moltes gràcies.

Sebastià Ferragut

Agraïment

Com a senyal d'agraïment pel premi rebut al Certamen Literari Sant Blai vull donar les gràcies públicament a l'organització i jurat. Qualsevol mitjà de foment i impuls en torn a la creativitat és interessant i sens dubte, positiu. Personalment és indiscutible que això m'animarà més a seguir escrivint històries. Avaluar i sospesar els valors artístics d'un escrit per damunt dels d'un altre no és fàcil, per això el meu reconeixement per a tots els impulsors d'aquest premi.

Biel Nadal.

Ciclos Serra

Reparació i Venda

Provença, 1 • Tel. 65.00.85
07630 CAMPOS

Jaume Vidal Ballester

**Treballs de reforma
i connexió de les aigües
residuals i potables.**

Carrer 13 s/n. - Tel. 65.24.09
Tel Mòbil. 908.83.98.06
07630 CAMPOS

Dublín 27 III 97

Estimats amics:

Potser sigui estrany obrir la bústia i trobar una carta que ve d'Irlanda, però si vos aturau a pensar uns minuts no es fa tan estrany perquè qui vos escriu és una campanera que des de fa sis mesos és per aquestes terres tan fredes de l'Atlàntic...

Senzillament vos escric per donar-vos les gràcies per la feina que feis; és molt agradable arribar a casa i trobar la Ressò sobre la taula de l'entrada; encara que em trobi tan lluny de tots els esdeveniments i de tota la gent campanera, gràcies a la vostra bona feina i dedicació puc estar al dia de les "xafarderies" i de la vida del nostre poble. Així, quan torni, cap allà a l'estiu, no

em vindran de nou les notícies que amics i familiars em donin, perquè repeteixo, gràcies a la vostra dedicació per recopilar els fets més significatius, puc seguir informada malgrat em trobi tan lluny del calor mallorquí.

Ja només em queda dir-vos que seguiu així, perquè amb la vostra col·laboració i el vostre interès manteniu l'esperit del poble campaner viu.

Enhorabona i fins aviat !

Maria Antònia Móra Gomila
61, Henrietta Place, First Floor.
(Off Bolton Street)
Dublín 1
Ireland



CAMPOS

Escola de Formació Vial

Carrer Plaça, 24 • Tels. 65.29.29 • 908.43.52.33
07630 CAMPOS

es punt

**Les millor marques en:
Confecció, gèneres de punt,
corseteria i bany**

Creu, 2 • Tel. 65.03.46

CAMPOS

Joan Segura, 5

MANACOR

CENTRE D'ESPECIALITATS MÈDIQUES

Igualatori
Medicina General
Pediatría
Ginecologia i Obstetrícia
Cardiologia i Aparell Respiratori
Otorrinolaringologia
Aparell Digestiu
Anàlisis Clíniques
Cirurgia General
Neocirurgia
Cirurgia Plàstica i Reparatòria
Nutrició i Dietètica
Dermatologia



A.T.S.
Clínica Dental
Ortodòncia
Implantologia
Psicologia
Traumatologia i
Cirurgia Ortopèdica
Reumatologia - Ortopèdia
Rehabilitació i Fisioteràpia
Atenció primària per a esportistes
Oftalmologia
Psiquiatria
R. X. Radiologia...

ASSEGURANCES: AXA - ADESLAS - AGRUPACIÓ MÚTUA - ASISA - IMECO - MEDIFIATC
MEDYTEC - NOVOMEDIC ONCE - PREVIASA - SANITAS - CAJA SALUD - VITALICI - ALIANZA...

Plaça d'Espanya, 56 - Tel. i Fax: 12 00 64 - LLUCMAJOR

Ressò / 91

"Fet a Campos": un compromís



— Cases deshabitades es transformaren en galeries d'art.

Enguany la Fira de Maig que ja du una tira d'anys amb alts i baixos com tot allò que és humà, ha tengut una nova empenta i Déu dirà si definitiva o provisional.

Per començar l'ajuntament va voler fer coincidir l'inici del "mercadet" dels dissabtes que a partir d'ara s'inicia com una nova experiència comercial a Campos, es tracta d'un mercat de baratura i de trastos vells enmig dels quals hom hi pot destriar qualche antiguitat o qualche cosa de més valor o curiosa.

D'aquest mercadet n'haurem de tornar a parlar, esperem que per bé.

L'altra iniciativa que s'ajuntà a la Fira de Maig, la de les Vaques, no ens enganem, fou la del muntatge d'una

peculiar Fira de Mostres amb el lema prou clar i definidor de "fet a Campos". L'associació que lidera l'empresària Elionor Miró, mereix per aquesta iniciativa i per la seva posta en pràctica una lloança contundent i clara. És un intent seriós de promocionar els productes campaners, en el marc d'una Fira Ramadera. Tothom va poder saber que a Campos, a més de les vaques, tenim moltes altres coses i moltes possibilitats en el camp del comerç, dels serveis i d'altres productes. El criteri era prou clar i entenedor. A més a més, aquesta idea d'omplir les portasses que bonament deixaven els veïnats va arrodonir la cosa: va concentrar en dos carrers la Fira comercial sense complicacions i amb uns cartells anunciadors unitaris que servien de clar reclam per a la gent. Molt bé per a tots els participants i per a tots aquells que organitzaren la cosa.

Voldria ser optimista i pensar que aquesta Fira, en alguns aspectes, pot marcar l'inici d'una nova etapa de promoció comercial (econòmica, en definitiva) de Campos que bé ho necessita. Per això s'han d'aprofitar totes les possibilitats del nostre poble, mirant els interessos comuns on podem trobar-nos, estar d'acord i treballar junts.

Pere Ollers Vives.

JAUME FERRER I MAS

Reparació i Venda de Motos
Motoserres i Motocultors

Carrer Lepanto, 1 - Tel. 65.00.60 - CAMPOS

Nova Junta Directiva de l'Obra Cultural Balear de Campos

Presidenta: Antònia Sitjar Valls

Vice-President: Pere Ollers Vives

Tresorer: Jaume Lladó Jaume

Secretària: Francesca Oliver Puigserver

Vocals: Margalida Ballester Manresa -
Esteve Tomàs Navarro - Monserrat Alcaraz Vich -
Núria Vives Sánchez - Sebastià Covas Adrover



**COMERCIAL
RAMBLA**
TEL. 65 25 01

Jardineria,
Decoració
Art Mallorquí

Rambla, 14 • CAMPOS

CONSTRUCCIONS

GUILLÉN - BAUZÁ

Noves edificacions i restauració de cases antigues

Escorial, 64 • Tels. 65.25.01 - 65.28.11 • CAMPOS

Un any del Diari de Balears

Conferència del Dr. Pere Fullana a Campos

Amb motiu de l'aniversari del Diari de Balears i de la Fira de Maig de Campos a la Sala de Cultura de Sa Nostra es va pronunciar divendres 9 de maig una Conferència per l'historiador Pere Fullana, del Consell Editorial del mitjà de comunicació.

Pere Fullana que ja havia vingut a Campos per la Festa del passat 31 de desembre va exposar la seva visió actual de la premsa diària i concretament de la premsa diària en català, amb una clara referència al Diari de Balears, és clar.

La seva argumentació més contundent va ser que el Diari, com a mitjà de comunicació social, no es pot casar amb ningú ni amb cap partit polític o idea de grup. Aixímateix va propugnar que el fet lingüístic del Diari és un fet de comunicació normal i que no es pot pretendre que perquè estigui escrit en català defensi idees pròpies de grups nacionalistes o catalanistes. Va demanar també una coherència a les institucions i entitats i per suposat es va felicitar que el Diari



Foto: Diari Balears

— El Diari de Balears festejà el seu aniversari a Campos per la Fira de Maig

dugués ja un any, donant importància sobre tot a la notícia de Mallorca, de Balears, dins les seves possibilitats.

Va assegurar que el Diari de Balears estarà sempre en front de la corrupció i al costat de la defensa del patrimoni comú i col·lectiu.

Acompanyaven el Dr. Fullana,

el Director del Diari, Miquel Serra, el Director de l'Obra Social i Cultural de Sa Nostra, Miquel Alenyar i el Batle de Campos.

Després s'inaugurà una exposició d'art contemporani, auspiciada pel Diari de Balears i tancà l'acte el Batle, Andreu Prohens.

Redacció.

PUBLICITAT A RESSÒ: Carme Llaneras. Tel. 65.21.32 • Fax. 65.01.47



MATEU NICOLAU URREA

Gestió i assessorament fiscal i empresarial

Síquia, 12 · Campos A 10 Tel. 65.03.45



*Obert cada dia inclòs festius
de 19 a 23 h., i a hores
convingudes*

Avda. Primavera, s/n.
Tels. 65.50.98 • 65.01.96
COLÒNIA DE SANT JORDI

PNEUMÀTICS I SERVEIS

PALENZUELA

ESPECIALITAT EN PNEUMÀTICS I EQUILIBRATS
DE TURISMES, CAMIONS, 4 X 4,
INDUSTRIAL I MOTOCICLETES

Carrer Manacor, 2 - A - Baixos - Tel. 65.00.13 - Part. 65.11.65
07630 CAMPOS

Declaració Universal de Drets Lingüístics (IV)

L'article 3.1. també parla del *dret de mantenir i desenvolupar la pròpia cultura*. No sé si vos n'havíeu adonat, però estam parlant d'una declaració universal de drets. I els drets que tenim podem no exercir-los, podem claudicar, ens els podem deixar trepitjar, podem renunciar a ells. No són obligacions. Però supòs que nosaltres, el poble, el poble pla, n'hem d'estar contents de tenir aquests drets, i a més, podem pensar que els poders públics, ens defensaran aquests drets, i ens protegiran de qui els ens vulguin arravotar.

Tot el que he dit abans és perquè reflexionem sobre si interessa o no als nostres manaires polítics protegir-nos aquests drets. I com ho podem saber? I doncs, a través del mètode científic, aquell que es basa en l'observació i l'experimentació. I podem fiar-nos d'un Govern que presenta un informe d'un foli escrit en llengua catalana amb més de 110 faltes d'ortografia? Podem fiar-nos d'un president que està avergonyit d'inaugurar l'hospital de Manacor en llengua catalana? Ha exercit el dret de mantenir i desenvolupar la pròpia cultura? Alguns diran que això ho ha fet perquè hi havia un ministre de Madrid. Però és que un ministre de Madrid no sap que aquí tenim una llengua pròpia? No tendria l'obligació d'aprendre-la, si vol esser ministre de tots?

Si no l'ha d'aprendre, aquesta llengua, deu esser perquè no és una llengua espanyola. I a partir d'aquí treis-ne totes les conclusions que vulgueu. Els casos com els anteriors es multipliquen fins a l'infinit: el president rep una colla de pseudolingüistes ignorants "baleás", també els rep una ministra, l'atemptat contra Gràfiques Miramar i Editorial Moll i la delegada del Govern que diu que no té importància, etc., etc. Es veu que només el poble pot defensar la nostra cultura i la nostra llengua, perquè en té tot el **dret**.

A l'article 3.2.2. parla del *dret a l'ensenyament de la pròpia llengua i cultura*. Aquest és un dret sobre el qual hi tendria moltes coses a dir. Hem de manifestar que aquest dret ha estat respectat per les lleis vigents, teòricament, però no pràcticament. Pens que segurament a Campos, és un dels drets que es respecten, fet que s'ha d'agrair als docents que exerceixen als centres escolars del poble, i especialment, al col·legi públic que fa tot l'ensenyament en llengua catalana, únic camí perquè els alumnes compleixin el que diu la llei, d'arribar a tenir un domini igual en les dues llengües.

S'ha de tenir en compte que aquest dret a Palma i poblacions turístiques com Calvià i d'altres, els alumnes castellanoparlants acaben l'ensenyança obligatòria als 16 anys amb una minsa idea, per no dir nul·la sobre la cultura pròpia, i manco sobre la llengua. Jo, actualment, faig classe a alumnes d'aquesta edat, que són mallorquins perquè han nascut a Mallorca, que haurien d'haver rebut ensenyament de la llengua catalana des del primer dia que varen anar a l'escola, i que, aquests alumnes, el dia de demà assistiran a una conferència o a una reunió de veïnats del barri i demanaran que es faci "en castellano", perquè no entenen o no volen entendre la llengua de Mallorca. Qui els ha

negat el dret a conèixer o a voler saber la llengua i la cultura pròpies del país que els ha vists néixer?

El dret a una presència equitativa de la llengua i la cultura del grup en els mitjans de comunicació. Sabeu que significa equitativa? I doncs si sabeu que significa que hi hauria d'haver tants de diaris en català com en castellà, tantes emissores de ràdio en català com en castellà, tantes cadenes de televisió en català com en castellà, etc. Si sabeu això, ja anam bé. I ho tenim? Però encara n'hi ha més; resulta que el poble és sobirà, si han deixat que ho sigui, si no l'han manipulat, si no li han fet cap rentat de cervell. De totes maneres si això darrer hagués passat, el poble sempre es desperta i sap quin és el camí que ha de seguir, encara que tenguí èpoques de dubtes i vacil·lacions. Reflexionem avui sobre si exercim una part d'aquest dret, ja que no se'ns possibilita poder exercir-lo del tot. Quins diaris llegim? Coneixem l'existència d'un diari en llengua catalana de gran qualitat informativa, d'un diari que té uns articulistes d'opinió genials i sabem que aquest és el Diari de Balears? Sabem quines emissores de ràdio escoltam? Coneixem l'existència de ràdios de gran qualitat com són Catalunya Ràdio, Catalunya Informació, RAC 105 o Catalunya música? Les escoltam? O preferim altres ràdios que des de la capital espanyola ens menyspreen i ens denigren? Quines cadenes de televisió veim? Tenim com a cadena de televisió preferida, TV3 o Canal 33? De Canal 9 no vos ni en parl, perquè si el valencià, segons el PP és una altra llengua?

Bé, per avui aquí atur aquesta anàlisi de la Declaració. Qui no vulgui exercir els seus drets, que no els exerceixi, però que es preguntin si sap qui és, d'on ve, cap a on va, on viu... i si troba respostes adequades i dignes, endavant!

A l'hora d'acabar aquest escrit, m'ha dolgut molt com a camper i mallorquí que som, saber que l'Ajuntament de Campos havia rebutjat una moció d'urgència presentada pel PSM a través de la qual es demanava que s'expressàs la satisfacció per l'aprovació de la **Declaració Universal de Drets Lingüístics**. Esper que hagin tengut bones raons, i si no, que en quedi constància per a la història del nostre poble.

Joan Lladonet

CAN GASPARE
Ferreria fundada l'any 1868

- Compra i venda maquinària usada
- Reparació maquinària
- Ornaments artístics
- Treballs en acer inoxidable
- Fabricació i restauració de molins de vent
- Treballs de torn
- Ferrament

Jaume I, 43
07630 CAMPOS
Tel. 971 - 65.06.28

Francesc Pomar rep el premi *Pau Llull* de gastronomia

El passat dilluns dia vint-i-u d'abril el mestre pastisser Francesc Pomar va rebre el premi Pau Llull de gastronomia durant l'acte de cloenda de la Mostra de Cuina Mallorquina.

Aquest premi el concedeix l'Acadèmia de la Cuina i el Vi de Mallorca, el president de la qual és el notari Raimundo Clar. Un jurat de dotze experts elegix cada any una única persona o institució que creguin mereixedora d'un reconeixement públic per la seva trajectòria professional dins el món de la gastronomia, després que cada membre de la junta directiva de l'entitat hagi proposat un candidat. Per fer-nos una idea del prestigi del Pau Llull basta dir que anys anteriors han rebut aquest guardó, entre d'altres, mestre Tomeu Esteve o el restaurant Can Nofre de Palma. Enguany, per primer cop, s'ha concedit a un pastisser.

Francesc Pomar no va saber fins el dia anterior a l'acte que hagués estat seleccionat pel jurat, la qual cosa va fer que anàs a recollir el premi molt emocionat.

Molts són els mèrits que ha fet el pastisser camper durant molts d'anys per fer-se mereixedor d'aquest reconeixement. Cal recordar, per exemple, que és l'inventor d'un pastís tan popular actualment com és el *músic*, que va ser una creació seva, precisament per una edició de fa uns quants anys de la Mostra de Cuina Mallorquina. També ha estat l'introduïdor a Mallorca de nombroses llepolies foranes, que ha sabut adaptar com ningú al paladar dels mallorquins i mallorquines. Entre aquestes cal destacar el *tortell de reis*, d'origen lleonès i les *mones de Pasqua*, de procedència catalana. Avui ja es fan a moltes pastisseries mallorquines. De totes formes si haguéssim de fer una llista tant dels seus dolços de cullita pròpia com dels que ha introduït a la nostra illa, la llista seria molt llarga. Només anomenarem les pastes de te, la tortada reina o els mousos, que han entrat en gran força a tota l'illa.

Com a secrets del seu èxit destaca la utilització de bones matèries primeres i ser un enamorat del seu ofici, ja que, confessa que és una feina molt esclava, ja que com més festa és, més s'ha de treballar. Se necessita tècnica, dedicació, constància i ganes d'aprendre. I, sobretot, gaudir en la feina i no veure-la com un sacrifici.

A part de la seva tasca de creador i experimentador, la vida professional de Francesc Pomar ha tingut un altre vessant, la pedagògica. Francesc no ha tingut mai geloses les seves receptes, ans el contrari, sempre li ha agradat donar-les a conèixer, tant a afeccionats com a professionals. Per això ha impartit nombrosos cursos de pastisseria a Campos, a Mallorca i a fora. Cal destacar que el 1968 va ser el fundador de l'*Academia Pastelera Camponense*, una de les dues úniques que hi havia en tot l'estat i que va mantenir fins el 1988. Al seu obrador de Campos s'hi reunien professionals de la pastisseria de tot arreu per tal de seguir els seus ensen-



Foto: Foto Vidal

— Francesc Pomar ha vist reconeguda la seva trajectòria dins el món de la pastisseria.

yaments. A partir de 1988, quan s'obrí la primera pastisseria Pomar de Ciutat, els cursos s'hi traslladaren. Ara sol esser el Gremi de Pastissers el que els organitza. El passat Nadal, ell i el seu fill Macià n'impartiren un a El Corte Inglés.

D'una de les coses que més s'enorgulleix és de ser membre d'una nissaga que, des de fa quatre generacions, s'ha mantingut fidel a un ofici artesà al qual ha sabut treure el seu caire més dolç. El fundador del forn fou el seu padrí, el qual ell no ha conegut, qui el 1902 es va establir a Campos després d'haver tengut una pastisseria a Barcelona. Després el seu pare li passà la batuta a ell i ara ja són els seus fills i filles els que tenen les seves pròpies especialitats i dels que reconeix que tenen el nivell tan alt com ell.

Jaume Lladó.

Estació de Servei Campos, C. B.

**Obert 24 h. Autoservei
Benzina sense plom**

Carrer Sant Blai, 19 • Tel. 65.01.53 • CAMPOS

Aigües remogudes; autopista rebutjada

En el dia gloriós de la Fira de Maig el Batle Prohens es passejava amb les autoritats vengudes de fora, principalment amb el President Matas i el mostatxut Conseller Cardona, prou eivissenc per no entendre gaire coses de vaques i per no saber qui és el nostre home de la portada passada, En Sebastià Roig. En Matas no se'n recorda gaire, d'en Roig però ja li ho diran. Malgrat tot, l'entrevista d'en Sebastià de S'Impremta ha estat allò

més comentat aquest darrer mes. El que assusta a qualcú, de devers s'Ajuntament, és que pugui remoure més les aigües electorals (és a dirque es presenti el 99), i dos mil vots són dos mil, no sia cosa que la Princesa passi factura més del compte. A hores d'ara molts li preparen una cadira i fins i tot nova li compraria en Matas i en Verger, si amb això s'asseguraven un platet de lleties. D'En Cañellas tothom diu i ningú parla. Ja ens ente-

nem. Ara n'Andreu i els seus, En Rafel Torrer i en Toni Garbeta, han de veure què ens conten als campaners de l'autopista d'en Verger, autopista que pot acabar amb allò poc que tenim. De moment l'Ajuntament l'ha rebutjada unànimement. Vius i ungles, diuen. A veure si és ver.

Es Jai de la Sala.

13

Detalls necessaris

Enguany hem vist començar les importants obres del poliesportiu municipal cobert: una millora sens dubte pel poble. Ara, si ens fixam en els accessos al camp municipal d'esports hi veim mancances greus. I si tenim en compte que el camp de fútbol és un dels llocs més concorreguts de campaners i de gent externa tenim que aquesta és una important imatge pel poble. Si és millorable, no només per imatge, s'ha de millorar. A més a més, fer una voravia nova en aquest tram des del Col·legi Públic fins al poliesportiu

resultarà imprescindible per anar-hi correctament els nins i nines. A més a més ja hi tenim instal·lada la il·luminació. Aquesta zona es convertiria, amb un parell de petites millores, de poc cost, en un lloc més adequat pel trànsit de nins i nines, joves, i majors i en un lloc més segur i confortable. De rebot, donaríem una millor imatge als visitants que, en cap de setmana, arriben a ser molts.

El mirador

TALLER



Grupo
VOLKSWAGEN

Toni Ripoll

AGENT OFICIAL

Ronda Jaume II, 55 • Tel. 65.24.76 • CAMPOS

Sa Joieria

Argenteria i Relotgeria

Taller de Reparació de Joies i Relotges
Restauració i Neteja

Carrer Major, 4 - Local B • Tel. 65.23.78

CAMPOS

Guàrdia Civil, 3 • Tel. 65.34.17

SANTANYÍ

SERVEI DE TAXI

BARTOMEU CANTALLOPS

Servei de rehabilitació

Carrer Petra, 9 - 1er. - A

Tel. 65.03.76

07630 CAMPOS

Tel. Mòbil 908.73.26.79

Restaurant La Travessia

ESPECIALITAT EN CUINA MALLORQUINA

Local per a Bufets de Noces,
Comunions, Batejos, etc...

Ctra. Campos Llucmajor, Km. 1 • Tel. 65.23.37

07630 CAMPOS

Antoni Nicolau torna a Campos després de fer la volta al món

Setze mesos ha durat la volta al món, concretament 488 dies. Cansat, però satisfet per haver realitzat el somni que s'havia proposat, Antoni Nicolau "de Can Majora" va arribar dissabte dia 25 de maig al port de Sa Ràpita, just des d'on havia partit. Més de mil persones i unes 25 embarcacions varen anar a rebre'l. Antoni Nicolau ha estat el primer mallorquí que ha aconseguit la proesa de fer la volta al món en solitari. Ressonà va voler anar a esperar el nostre col·laborador enmig de mar juntament amb molts de campaners i també ha volgut entrevistar-lo perquè ens contàs les seves primeres impressions.

Paradoxalment ha arribat primer ell que les col·laboracions que ens enviava i en aquest número i al següent encara tendrem el gust de llegir les seves vivències.

— Com se't va ocórrer fer la volta al món?

— Des de petit, des que tenia 12 anys concretament he tengut la idea de fer aquesta volta. Supòs que és com qualsevol esport que practiques, aspiras al màxim, si jugues a futbol vols jugar a primera divisió, si practiques el ciclisme vols fer el Tour de França i, en el meu cas, la màxima aspiració era fer la Volta al món i en solitari perquè és la modalitat més difícil i, a més era un repte personal que m'havia marcat.

— Et sents satisfet?

— N'he quedat molt satisfet, ha estat una experiència molt enriquidora. Si he fet la volta sol és perquè és una de les disciplines de vela i la més completa, sense cap dubte, és en solitari. És un esport interdisciplinar, has de saber un poc de moltíssimes coses. La vela m'ha ajudat molt a aprendre i també a complir aquest somni. Fer la travessa en solitari suposa que ets tu que ho fas tot bé, o ho fas tot malament, però només tu ets responsable dels teus actes. No estàs mai realment tot sol, sempre hi ha algú a un poble o a una ciutat. És una disciplina severa perquè qualsevol cosa que facis en



Foto: Antònia Sijar

— Donant les gràcies per la benvinguda rebuda.

solitari sempre és més complicat, necessites ser autosuficient en tot.

— Tenies experiència en aquest tipus de viatges?

— Abans de fer aquesta aventura jo havia estat com a màxim quatre dies seguits tot sol, però el que sempre dic és que si pots estar vint-i-quatre hores en solitari sense enyorar-te ni amb cap problema de cap tipus, hi pots passar vint-i-dos dies, això segur. L'únic que passa és que has d'afegir més menjar i aigua, únicament és això.

— La tasca de preparar el recorregut degué ser molt complicada.

— El recorregut em va dur molta de feina abans de partir, es tractava d'estar al lloc adequat en el moment adequat, no interessa de cap manera passar l'època dolenta de cada lloc, no m'interessava en absolut passar un cicló o el temps més dolent. La preparació va ser molt forta, van ser molts d'anys, no de forma intensiva però sí un poc cada dia. Una bona preparació du una bona finalització. Tot ho vaig fer tot sol, llevat de reforçar n'Encís

que em va ajudar mon pare.

— Què ha estat el que t'ha costat més durant aquest temps?

— El que m'ha costat més ha estat l'absència de la família. Ja ho sabia abans de partir que això seria el més difícil i havia programat la volta per no tornar, entre altres coses perquè havia de deixar n'Encís a recobro, però per a Nadal vaig tenir l'oportunitat de venir i després la partida va ser molt més dura. Igualment em va passar per a Pasqua.

— Quin ha estat el recorregut?

— El recorregut ha estat Sa Ràpita, Gibraltar, Canàries, Santa Llúcia, l'illa Margarita, Panamà, Galápagos, Illes Marqueses, Tahití, Illes Fidji, Austràlia, Bali, Singapur, Malàsia, Pouquet, Sri Lanka, Sudan, Canal de Suez, Creta, Sicília, Sardenya i Sa Ràpita.

— Quins han estat els llocs que més t'han impressionat?

— Jo he fet la volta al món per navegar no per visitar els països però així i tot hi ha hagut llocs que m'han impressionat molt, tenia molta il·lusió de veure les illes del Pacífic, les Galápagos em va agradar molt tant l'illa en si com la vegetació i la fauna, molt diferent a la d'aquí. M'han agradat especialment les illes més verges, les preferesc a trobar hotels o illes molt desenvolupades, tenen unes característiques físiques molt diferents, n'hi ha de molt guapes però llavors tenen taurons. Som un illenc i m'encanten les illes, com més petites millor, però vaja Es Trenc i es Carbó de Mallorca és el millor de tot.

— I de la gent que has tractat, què és el que t'ha impactat més?

— M'ha agradat molt la senzillesa de la gent que he tractat, m'ha afectat veure la injustícia que hi ha entre la gent, especialment de raça negra, a Panamà. En general, he trobat molta de gent pobre però feliç i hospitalària.

— En quines llengües t'has fet entendre?

— M'he entès sobretot en anglès i francès, i a Panamà en castellà, així i tot amb algunes tribus no ha quedat més remei que comunicar-nos per

senyes.

— **I davant el desconegut no has sentit temor?**

— La paraula por no la conec, tenc respecte a tot però por no en tenc. Em preocupen les coses quan passen, no abans. A una situació delicada, sempre la intent resoldre de la millor manera. Quan passes moltes situacions crítiques aprens a conèixer-te molt bé, no et poses nerviós i la domines. Per sort no he tingut problemes de salut, anava ben preparat i es tracta de ser autosuficient en tot. Només vaig rompre el motor i supòs que la dificultat més gran va ser quan vaig rompre el timó, però a part d'això, problemes a nivell personal no n'he tingut.

— **Quins han estat els moments més crítics?**

— El moment més crític va ser quan estant a Panamà hi va haver un temporal molt gros. Després abans d'arribar a Galàpagos vaig tenir un problema amb el motor i vaig haver de tornar a Panamà a vela i tornar a partir una altra vegada. Després, abans d'arribar a Tahití vaig espenyar el timó completament i vaig haver de jugar amb les veles per poder arribar. Un altre problema va ser la lipotímia que vaig tenir, vaig estar dos dies un poc malament. Sortint d'Austràlia l'aigua m'entrava dins el velar i vaig haver de llevar més de quatre hores aigua a causa d'espenyar la bomba.

— **Deus haver tornat un excel·lent cuiner?**

— Vaig partir sense saber fer menjar i he tornat sabent fer qualque cosa.

— **Què has après?**

— He après molt, tenc clar que en la meua vida hi ha un abans i un després d'aquest viatge. Tenc una idea molt distinta a la que tenia abans per un motiu molt senzill, he tingut molt de temps de pensar, pensar en tots els temes i tal vegada canviar 180° del que pensava en el Pacífic del mateix. Crec que tenc la vida molt clara del que som, què faig aquí, del que necessit i del que faré.

— **I referent al menjar, com t'has arreglat?**

— Em vaig anar molt carregat de menjar d'aquí, anava ben preparat perquè si em passàs qualque cosa tingués menjar per dos mesos i mig o tres. Així i tot feia aturades per anar a

comprar, em duia fruita verda i em durava molt. El menjar bàsicament ha consistit en pastes, arròs, ous i llaunes de tot tipus.

— **Tens prevista cap altra sortida?**

— No en tenc prevista cap, seguiré navegant com sempre els caps de setmana durant tot l'any. La sensació que sent damunt la mar és fantàstica, lliscar damunt la mar m'agrada molt, moure't només amb el vent és tan gratificant i em diu tantes coses que no puc deixar-ho, però ho faré els diumenges.

— **T'esperaves una arribada com la que vares tenir?**

— Va ser una sorpresa agradable trobar tanta de gent a l'arribada, m'hagués agradat saludar tothom, em feia molta il·lusió, volia estar amb ells.

— **S'ha dit que t'havien ofert arribar a un lloc diferent de Sa Ràpita...**

— Em varen oferir anar a Cala Nova a arribar però a mi no em deia res anar allà, em feia il·lusió arribar d'on havia partit.

— **Amb quin tipus d'embarcació has navegat?**

— N'Encís és l'embarcació amb què he anat, he estat 5000 hores amb ell, sempre hi ha una relació molt especial entre barca i patró. És una embarcació de 10'54 metres d'eslora, 3'35 de mànega i un calat de 2 metres, desplaça 8.000 kg i té un motor petit de 28 cavalls.

— **Què es la vela per a tu?**

— La vela és tot, no hi cap disci-

plina tan àmplia com la vela. Pots anar-hi amb la família, pots fer competició, pots anar de viatge... És difícil fer la volta al món en menys del temps que l'he fet.

— **T'has trobat amb molts de problemes burocràtics als llocs on has anat?**

— Problemes burocràtics n'he tingut alguns, sabia que a cada lloc que arribava m'havia d'adaptar a les normes de cada país. A molts de països el legislador perd el sentit comú i fa unes normes que no tenen ni cap ni peus, a Espanya mateix és absurd com estant tractades les embarcacions de recreo. Tens traves burocràtiques, a alguns llocs he hagut d'estar un o dos dies per poder entrar amb el vaixell.

— **Vols afegir alguna cosa més?**

— Agraesc al poble de Campos tot l'interès que ha tingut, a en Joan "es Curro" els contactes que m'ha permès tenir amb la família, a Excursions a Cabrera la moguda que va fer per venir a rebre'm, a tota la gent que va venir, a les autoritats i a Ressò per l'interès que ha tingut a publicar les meves vivències al llarg d'aquest viatge.

És una sort veure aconseguits els somnis i Antoni Nicolau sembla que ho ha aconseguit. Enhorabona.

Núria Vives
Antònia Sitjar



— La família i amics d'en Toni varen anar a esperar-lo enmig de mar.

Una vintena de campaners participen a l'Acampallengua — Inca, 12 i 13 d'abril de 1997 —

Per fi havíem arribat, feia una setmana que esperàvem amb ànsia aquell dia; es tractava de passar un cap de setmana acampant i envoltats de gent jove. Idò sí, ja érem a Inca i concretament a la plaça del Lledoner on un grup de monitors de Joves de Mallorca per la Llengua ens va rebre i ens va donar una camiseta i alguns adhesius.

Poc després vam començar a muntar la tenda; després de quasi mitja hora i de molts esforços perquè s'aguantàs, ho vam aconseguir. Un cop tot a punt, tots vam fer un cercavila per Inca, una ciutat desconeguda per a nosaltres. La gent d'allà ens va acollir agradablement. Després d'una bona estona de caminar fent un recorregut per la ciutat vam arribar a la plaça de Santa Maria la Major, d'on alguns monitors fent rapel van baixar una enorme pancarta del campanar que deia: "Acampallengua", mentrestant les colles de xeremies tocaven la Balanguera; poc després el batle, Pere Rotger, ens va donar la benvinguda a tots.

Amb un sol que cremava vam anar fins a l'acampada on havia augmentat considerablement el nombre de tendes; crec haver sentit que hi havia unes 2000 persones acampant. Després de dinar vam anar als diferents tallers que hi havia, entre ells un de ximbombes, un de sexualitat, una gimkana, un campionat de truc, unes quantes conferències i un d'escalada; nosaltres vam participar en aquest últim, i els més valents van escalar amb bastant d'èxit. Tornant al lloc d'acampada vam passar per la plaça Mallorca, on els Cucorba animaven els petits i no tan petits, vam afegir-nos-hi i vam disfrutar com al.lots, mai més ben dit.

Una vegada a l'acampada vam visitar les tendes dels veïns i als nos-



— Miquel Rigo, Juanma Barceló, Xisca Julià, Lluïcia Adrover, Maria Antònia Ginard, M^a del Mar Moranta, Magdalena López, Claudine Krunch i Catalina Rotger.

tres walkmans sonava música en català per tal d'ambientar-nos pel gran esdeveniment que es produiria 3 hores més tard.

Va arribar l'hora de sopar i a la plaça van fer un gran fogueró i una torrada. De fons se sentia Al Mayurqa i alguns grups inquers que animaven la torrada. Sense tenir-ne ni idea vam afegir-nos a la gran generació de gent de totes les edats que s'havien reunit a la plaça i ballaven balls típics mallorquins, la veritat és que per no saber-ne, no ho vam fer tan malament.

Quasi sense adonar-nos, havia arribat l'hora que tots esperàvem, es pot dir que la part més atractiva de tot el dia era la nit de rock en català, on va actuar "Madame Butterfly"; la culminació de la nit però, es va produir amb "Ja t'ho diré", el nombrós públic que hi havia a la Plaça de Toros d'Inca es va bolcar amb el grup menorquí; i per tancar la vetllada van actuar "Elèctrica Dharma". Però la gresca no va acabar aquí, va seguir a les tendes

d'acampada, on vam passar la nit entre rialles, crits i música.

Tan sols feia unes horetes havíem aclucat els ulls quan el sol va sortir. Vam desmuntar la tenda amb més rapidesa que a muntar-la i després de berenar vam acomiadar d'Inca. Vam partir cap a Lluïa on se celebrava la diada de l'OCB. Allà hi va haver un partit de futbol entre la Part Forana i Palma i després un dinar d'arròs brut.

Així acabava l'Acampallengua, un acte reivindicatiu per a l'ús de la nostra llengua, iniciativa dels Joves de Mallorca per la Llengua i amb el lema: "Volem viure plenament en català". Crec que és molt important el fet de reunir tantes persones defensant una mateixa cosa. Pens que es va aconseguir el que es volia i sense dubte es va aconseguir que fos una experiència fantàstica per a nosaltres que ben segur mai no oblidarem.

Lluïcia M^a Adrover Gelabert.

**Per a qualsevol informació a Ressò, trucau al:
16.01.00 (Antònia) • 65.24.59 (Esteve)**

Les "animalades" de Jaume Matas

El passat 28 d'abril en el saló d'actes de l'ajuntament estibat de públic comparagué una comitiva que des del primer moment no pogueren estar de recordar-nos els "siete fantásticos" o una cosa per l'estil: en Jaume Matas, el Conseller d'Agricultura Joan Cardona, el Batle (que no va disparar ni un bon vespre) i més personal de comparsa. Venien ni més ni manco a presentar un **pla de xoc pel sector lleter**. En dir "pla de xoc" es vol donar nom d'una manera un poc fina i tècnica a allò que tota la vida s'ha dit "fer grapades": en tres anys dedicar 2000 milions per salvar, fixau-vos amb la paraula, el sector lleter, com qui diu mirar si no s'ofega del tot un naufrag a qui s'ha ignorat tot el temps quan encara podia cridar auxili, quan encara un salvavides hagués bastat. Ara volen fer un portaavions per salvar-lo.

El modest pagès mallorquí, el qui tenia vaques, aquell qui va fer sang per la boca per instal·lar una munyidora, un refrigerador, per fer unes vaqueries... ha estat el gran perdedor, el més desgraciat en una Mallorca que econòmicament començà a terciaritzar-se sense cap altra finalitat que el benefici ràpid allà pels anys seixanta. Reconeixerem que la crisi de la pagesia té més vectors i variables per fer-ne una anàlisi profunda però creim poder partir d'una obvietat essencial per molt que no agradi a la mateixa gent que, essent-ne víctima, en molts de casos encara no reconeix el responsable del desgavell: El partit popular en uns anys crucials d'hegemonia política ha girat totalment l'esquena al foraviler, no l'ha protegit gens. Per començar podem recordar que va ser un dels patriarques i més admirats elements dels conservadors, en Manuel Fraga, qui va marcar les directrius des de Madrid d'una irracional i desmesurada explotació dels recursos turístics de Mallorca quedant concebuda la nostra terra com un bordell amb vistes a la mar.

Sembrar? Resultava anacrònic. Crear escoles d'agricultura, investigar noves tècniques, adaptar conreus a les exigències que es poguessin generar des de nous àmbits de consum?. Plantejar infraestructures, cercar vies alternatives amb productes de qualitat, impulsar el cooperativisme? Res de tot això s'ha intentat en aquests anys de nous rics i formigoneres despietades. El pagès s'ha resignat com ha pogut a o se n'ha anat a fer de jardiner.

L'han ofegat i ara vénen amb misericòrdia. Jaume

Mates va fer el paper d'un que fa un donatiu, beneficiència, llimosna per entendre'ns. Eficiència i no beneficiència és el que han de tenir els qui administren els doblers de tots! Pagès campaner! Pagès Mallorquí! Res del que vos ofereixin com a ajuda ho heu d'agrair. Vos perteneix des del primer moment: informau-vos, reclamau, punyiu, exigiu... vos volen apedassar les ferides que vos han fet ells mateixos.

En Mates, en el seu discurs, va donar evidències de pertànyer a la casta de gent que, d'estirp senyorívola, no s'ha atracat mai a una vaca i vol que els pagesos vagin a escola a aprendre. Quan hi aniran? després de dotze hores de feina? Perquè han consentit que la formació professional agrícola quedàs abolida a Mallorca possibilitant als fills dels pagesos que aprenguin quan és l'hora. Els qui ha de menester curssets és el Govern Balear, curssets sobre la crua història dels darrers anys a Mallorca mentre ells feien i desfeien, però s'excusaren amb Madrid.

Continuant amb la conferència no tengué desperdici:

"Feim el que prometem" va dir en Jaume Mates, "Estarem en es vostro servei per no abandonar-vos mai", "Hem tengut (sic) de manllevar doblers d'altres puestos per fer l'esforç".

Per favor que qualche curiós pegui una ullada als presuposts generals del Govern Balear i compari xifres, pentura veurà que no són tant com això els gairebé 2000 milions. Pensau que n'hi haurà cap que es privarà de les seves dietes?

Amb un poc de sort d'aquí tres anys es farà una altra xerrada per veure com ha anat això. Si tenen barra l'han de fer i qualche pagès amb la mà feta un call començarà a sospitar que s'han repartit la tallada els quatre llestarrons d'ofici. D'una vegada s'haurien d'engavatxar!

Es bou renego



UNITAT D'EDUCACIÓ MATERNAL PREPARACIÓ SOFROLÒGICA A LA MATERNITAT

També
Assegurances privades Muface
i
Educació maternal

Caterina Cerdà
Tels. 58.24.60 • 82.51.16
FELANITX



Melcion Lladó Mayol, de Ca'n Sion

En Sion Lladó Mayol va néixer a Es Palmer fa 64 anys, als 23 es va casar amb na Gabriela i va anar a estar en Es Figueral.

Quan anava a escola en Es Palmer li deien en Sion de Sa Taverna, però ara tothom el coneix per "en Sion de ses tomàtigues".

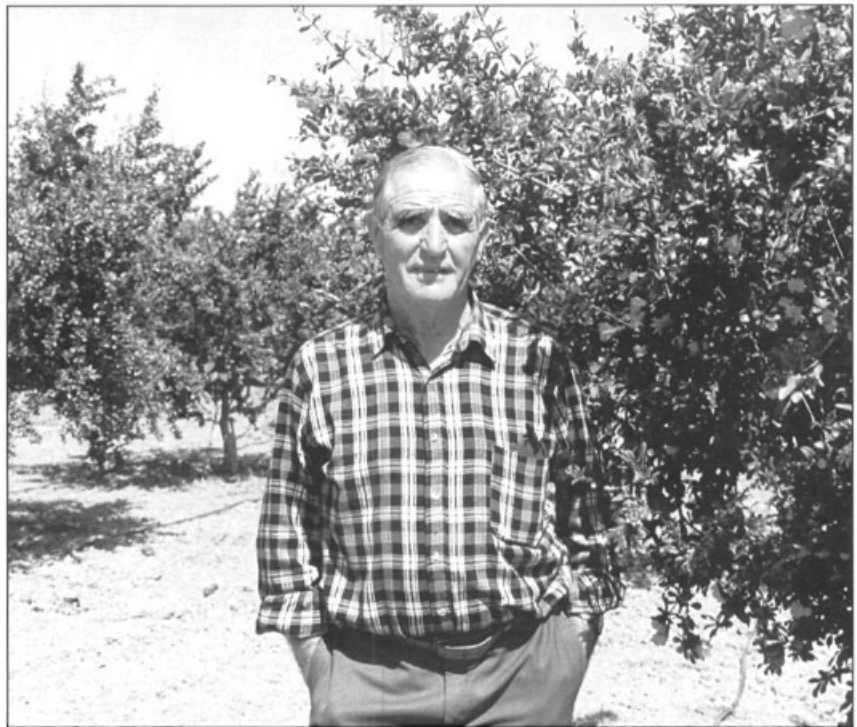
Sempre ha estat a foravila, mai no ha viscut al poble. Diu que no canviaria per res el sentir cada matí el cant dels ocells quan s'aixeca o quan fa feina, disfruta de la tranquil·litat que té al seu voltant.

Ressò s'ha acostat fins a ell per conèixer com és la vida d'un foraviler en els nostres dies, com és la realitat quotidiana en un dels horts de Campos, quina és la seva feina... Amb molta cordialitat l'amo en Sion i madò Gabriela ens han rebut al seu hort d'Es Figueral.

— Quins records teniu de la vostra infantesa en Es Palmer ?

— Vaig fer els estudis primaris a l'escola d'Es Palmer fins als 14 anys, després vaig anar 3 anys més a repàs una hora els vespres. Principalment ens ensenyaven matemàtiques, problemes..., la gramàtica no m'agrada-va gaire.

El primer mestre que vaig tenir era don Toni Valriu, després va venir don Jaume Pomar Campoamor, aquest ens feia anar per la retxa, vaig rebre qualche tupada que encara ara me'n record bé. Record que a la pissarra cada dia posàvem la data, "Estado del cielo", "Santo del día", Temperatura, i una frase "Arriba Espanya". Record molt bé el mes de Maria, al maig posàvem uns lliris blaus amb unes flors que feien molta olor a una imatge de la Puríssima que teníem a la classe. El darrer mestre va ser don Andrés Pérez Mercader.



— "Per fer feina a foravila es necessita gust"

Érem de 30 a 35 al.lots que anàvem des de la cartilla al grau superior.

Quan volien que aprenguéssim el castellà ens feien "Vocabulario mallorquín - castellano", sèiem davant del mestre a una cadira, ell ens demanava paraules en mallorquí i les havíem de dir en castella, si la sabíem passàvem davant. Al primer li donava un premi que era un paper amb un segell de l'escola. Quan tenies 10 premis els canviaves per coses que duia el mestre: un llapis, una goma...

Als estius vaig començar a fer feina i amb 15 anys me n'anava a segar faves amb els grans, me dona-

ven una pesseta cada cent passes. Teníem un hort de vora es Banys, hi anava amb un carro i una somera, regava i havia de tornar amb el carro ple d'alfals. Als 18 anys me'n vaig anar al servici voluntari, vaig tornar als 21 anys, em vaig casar als 23 i vàrem venir a estar aquí a Es Figueral

— A que vos heu dedicat en aquest hort ?

— Ho hem provat quasi tot. Vàrem posar una granja amb truges però no va anar gaire bé, també vàrem posar pollastres..., però sempre vàrem tenir vaques. Només en teníem

sis perquè l'hort era petit, però me duien molta feina, si era Nadal, si era Pasqua..., sempre havies d'estar allà per munyir les vaques cada x hores.

Quan el meu fill Gori va estudiar Formació Professional de Jardineria va fer un hivernacle, com que no sabíem si aniria bé vàrem provar pebres, carabassoners, tomàtigues... tota casta de coses. Vàrem veure que allò que era més rentable era la tomàtiga i 2 o 3 anys després vàrem fer dos hivernacles més grossos que es diuen túnels, tenen 30 per 8'50 d'ample, després n'hem fets més. Llavors vàrem llevar les vaques.

— Com va venir això del "Camp experimental d'espècies de cultius salins" ?

— Vaig sentir per la ràdio que a Campos cercaven una casa col·laboradora amb La Caixa per fer experiments per posar tota casta d'arbres. En aquell moment en Francisco Blasco va fer les passes i va venir el tècnic a mirar la sal que tenia l'aigua.

La Caixa va posar tota la instal·lació: el motor, un filtre de piscina, un dosificador per posar abono, un filtre d'anelles, goteig per tot amb mànegues. La Caixa ho va posar tot només amb la condició de donar-li totes les dades durant 5 anys: què és allò que va bé, quan madura cada cosa...

Primer vàrem plantar pins pinyoner, fassers, llukes, dragos, garballó per provar i després anar ampliant. El juliol de l'any 88 vàrem plantar una filera de pins pinyoners i fassers; el febrer del 89 vàrem posar 86 oliveres, devers 80 figueres, 45 magraners, 4 o 5 pistatxers. L'altre any vàrem posar mitja quarterada de vinya, 600 parres, tot raïm de balança. Un any més tard vàrem posar les pruneres, n'hi ha 142 i 7 classes de prunes; i 25 ginjolers de tres varietats.

Els pistatxos no varen anar bé, llavors vaig posar caquiers i tampoc, ara al seu lloc hi ha 25 oliveres. Tenim 6 varietats diferents d'olives: gordal, arbequina (molt bona per a fer oli), aragonesa, mallorquina, patrona i "manzanilla".

De llavors ençà tot ha anat molt bé i pas molt de gust de fer-hi feina.

— Qui du els hivernacles amb les tomàtigs ?

— Abans dúiem més hivernacles, ara en fem descansar qualcun. Qui du això de les tomàtigs és la meva dona, jo dins els hivernacles no entr per res, jo em dedic als arbres. El que faig és compondre-les i dur-les a vendre a plaça, també és una cosa que m'agrada molt fer mercat. Enguany vull fer un altre mercat.

També faig moltes figues seques, la gent ja les coneix i els agraden molt.

— Què en pensau de l'agricultura ecològica ?

— Així com estan les coses avui

hi ha molts avantatges i es poden fer moltes coses, emprar un producte o l'altre, però si una cosa des del moment que surt fins que ho duen a vendre no li han tirat res de res és molt difícil. Les plagues s'han de tractar quan es veu que n'hi ha, sinó no arribaria a fer-se res. No em faran creure que es faci tot sense tirar-hi cap producte.

— Heu notat un augment de la salinitat de l'aigua ?

— Nosaltres tenim anàlisi de fa 14 o 15 anys i no ha canviat molt. Pot ser hi ha llocs a prop des Salobrar que ha augmentat el grau de salinitat però per aquí no. Heu de pensar que per arribar des Salobrar aquí passa a través de filtres de terra i pedres, així i tot estam al nivell de la mar, a 30 metres, i tenim molta d'aigua.

— Quin és el producte que té més venda de tots els que feu ?

— La tomàtiga sense cap dubte. Jo estic venent la tomàtiga a doble de preu que els altres, perquè ara tenim poca quantitat, a l'estiu no la venc tant cara. Faig tres classes, una que la poden mirar amb lupa perquè no tindrà cap taca. El que recoman a tots els clients és que no la posin dins la gelera, perd molt en gust i en tot.

La nostra tomàtiga és tan bona perquè la collim madura, no és el mateix que una tomàtiga collida

verda i madurada fora. Una fruita bona és aquella que madura a l'arbre. Ara mateix per vendre el dissabte vaig collir-la divendres horabaixa i estic ben segur que tots aquells que al moment de comprar-la reculaven un poc pel preu han passat gust de menjar-la.

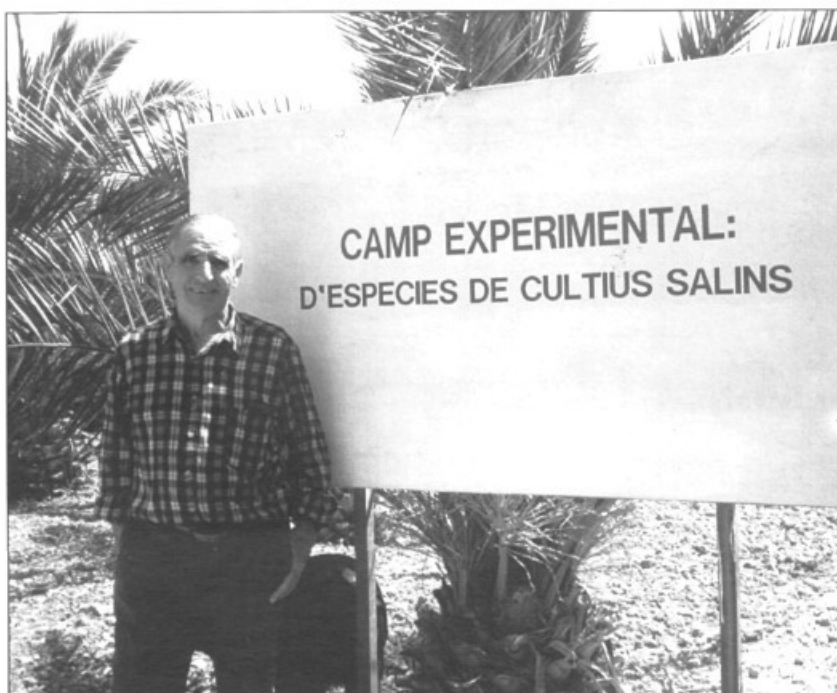
També fem moltes figues seques i procuram fer-les bé. L'any passat em va anar malament i vaig fer 350 pots, però l'anterior n'havia fet 600 pots. Enguany si les coses van bé faig comptes fer-ne moltes, però depèn del temps.

El que faig a molt petita escala és tomàtiga seca. Quan hi ha tomàtiga petita, que estigui ben plena, es xapen i es posen al sol, amb sal i pebrebò, quan estan ben seques es posen en oli verge i n'hi ha que els agrada molt.

— Què trobau que s'ha de menester per fer feina a foravila ?

— Només es necessita una cosa, tenir-hi un gust gran, perquè un temps es feia pels doblers i avui s'ha de fer per gust. El meu padrí va comprar moltes coses i potser no feia tanta feina com jo i guanyava més. Ara les coses no són iguals, es pot viure però sense cap luxe. Això sí, no ho canviaria per viure a un altre lloc,

>>>>>>> Segueix >>>>>>>



— "S'haurien de promocionar els productes d'aquí"

pas molt de gust d'estar aquí i veure sortir el sol o els vespres de l'estiu sentir cantar un grill. Ara allò de dir de fer-hi molts de doblers que no ho esperin, sempre tens pegues.

Fer de fora-viler és molt esclau, no hi ha els horaris d'altres feines ni tants dies lliures ni vacances. No es poden pagar les hores que es fan. No hi haurà cap jove que es faci fora-viler.

— Què es necessita perquè foravila vagi a més ?

— Només es necessita una cosa, que no duguessin cap producte d'un altre lloc, que haguessim de menjar tot productes d'aquí.

Duen els productes més barats de fora i els d'aquí són més cars perquè hi ha menys quantitat. S'estimen més menjar més dolent però més barat.

Haurien de deixar fer els pagesos i no posar-los més gastos. Trob una barbaritat donar doblers per deixar de conrear una finca o pagar una multa perquè s'ha fet més llet.

Fa uns dies vaig anar al Palmer i em va fer plorera veure tot abandonat comparant així com estava abans.

— Hem vist que teniu una estació meteorològica, en què consisteix ?

Tenc l'estació B 362 Ca'n Sion Campos des del juliol de 1990. Depèn del Centre Meteorològic Territorial de Balears, cada dia registrat les dades de temperatura, humitat, els



litres de pluja, i cada mes les envii al Centre Meteorològic. És una feina que m'agrada molt de fer.

— La vostra afició ha estat el ciclisme...

— Jo sempre havia volgut esser corredor i a ca nostra no ho volien, el padrí em va comprar una bicicleta de passeig. A les festes del Palmer varen fer unes carreres i vaig guanyar. A casa em van comprar una moto perquè deixas anar la bicicleta i vaig dir que el primer al.lot que tengués el faria corredor.

Quan va néixer el meu als 2 o 3 anys ja el feia qualcar, als 4 anys voltava dins la pista. Amb en Timoner vaig fer amistat, vàrem organitzar carreres a Campos. Als 7 anys vàrem anar a córrer a Madrid i va fer 1 km. amb 1 min. i 50 seg. Després va córrer 4 carreres més en altres anys.

Va participar també al campionat d'Espanya amb la bicicleta d'en Timoner i va guanyar.

Després d'aquesta entretinguda xerrada, l'amo en Sion ens mostra el seu hort i els arbres que hi té sembrats. Amb tota mena de detalls ens va comentant quan els va sembrar, quant produeixen, com els cuida, com els rega... Es mostra entusiasmada amb la feina que hi ha realitzat i que hi fa cada dia, ens diu que passa molt de gust de fer-la i d'estar a fora-vila.

Antònia Sitjar
Núria Vives

RESTAURANT CAZADORES

DIRECCIÓ FAMILIAR

CUINA
MALLORQUINA



MENJAR PER ENDUR-SE'N

Ctra. Campos a La Ràpita, Km. 6'5
Tel. 64.03.70 • CAMPOS (Mallorca)

PUBLICITAT A RESSÒ

Carme Llaneras. Tel. 65.21.32 • Fax. 65.01.47

Motor Ocasió
Campos, S.L. **COM**

COMPRA - VENDA de Vehícles d'Ocasíó

Tomàs Rigo Viçens

Ctra. Palma - Campos, Km. 35 • Tel. / Fax. 65.24.22
07630 CAMPOS



Especialitat en Paella i Peix

Es Murters, s/n. • Ses Covetes (Mallorca)
Tel. 64.09.64

Satisfaccions de fi de curs



Amb l'Ascensió (un dels dijous - altre temps- que llueixen més que el sol) la Parròquia va acabant el seu ritme anual -cíclic- de catequesi i la Diòcesi ens demana que acabem la tasca marcada pel segon curs de Sínode Diocesà. Per contra, supòs

que el Rector nota l'augment de peticions de sagraments (comunions sobre tot).

La feina dels feligresos, com a cristians, certament, no acaba mai però com a "membres actius de l'església" se'ns convoca amb ritme acadèmic. Enguany el tema del Sínode, la litúrgia i la celebració de la Fe, ha comportat unes discussions als grups que conec més directes, més sinceres i amb lògica preocupació per la realitat vertadera de la Fe i del poble. Amb to desenfadat un dels grups va "celebrar" també amb festa la discussió i el diàleg, que és fonamental per entendre el Sínode. Crec que la continuïtat del grup, del diàleg, de l'eficàcia evangelitzadora fins i tot de la nostra tasca depèn, en gran mesura, del paper que les Parròquies i la Diòcesi donin a aquests grups que s'han anat constituint, poc a poc, però amb presència viva i real de la gent (certament, no de tota la gent però en gran part significativa)

El nostre grup ha plantejat de forma clara la necessitat de millorar

el sagrament de la confessió o millor dit d'ajudar a la seva digna i necessària supervivència i hem dit que necessitam confessors, per exemple.

D'altra banda hem acabat també la catequesi per a joves (no hauríem d'haver de dir de confirmació). He estat molt satisfet, per una part, de veure el segon any, uns grups de joves que van madurant, poc a poc, que poden comprendre moltes veritats de vida i de Fe cristianes i que tenen una voluntat de ferro per estimar i fer el bé. Meravelles! Certament d'altres estan *out* i viuen en una altra òrbita (que ells pensen que és la del món) i que per tant no sintonitzen amb la catequesi. Ja ho val! diria.

No vull caure en un conformisme fàcil o en un optimisme lleuger. L'estiu que s'apropa servirà per carregar de bell nou les bateries, però les satisfaccions de fi de curs realment hi són i les hem de proclamar als quatre vents.

S'Esquella.



Es Campanar

Autoservici

Seccions de:

Congelats

Fruiteria

Carnisseria

Cansaladeria

Major, 36 - Tel. 65.07.69

07630 CAMPOS



Millor... i més aprop

CELLER
Ca'n
TONI

*El primer establiment
de Mallorca amb un
sistema revolucionari
de preparar la carn
al "grill"*

Oest, 8 • Tel. 65.27.54 • CAMPOS

A doble espai amb Damià Huguet, Miquel Àngel Riera i Gom Teatre



Quan la paraula poètica és realment poètica, quan el fet o el fenomen poètic esdevé material, quan els signes representen de bon de veres el miracle, la deixalla dels déus dintre nostre, la màgia dels conceptes... succeeix que en aquesta sonora corporeïtat tots ens sentim reconciliats immensament com humans: Tenim el llenguatge.

En certa manera un recital poè-

tic és una de les festes més senzilles i sentides que es poden fer perquè celebra el do de la paraula tenint categòricament clar que el llenguatge és molt més que un mitjà de comunicació. Una llengua és un codi que crea i realitza idees. Una paraula és màgia, la poesia, màgia potàgia... Així es pot dir que l'art més arrelat en les neurones és el de la paraula perquè consisteix en afegir noves panoràmiques vitals des del mateix camí de cercar-ne. Tota aquesta digressió esdevé totalment innecessària quan s'ha presenciat un esdeveniment tan lamentablement poc habitual com són els recitals poètics en un món on abunden tantes coses privadores i tanta punyeteria pseudocultural.

Dia 24 d'abril a l'escenari del Teatre Principal de Ciutat s'aplegaren no per casualitat una partida de bons artistes que no ignoraven quina alta encomesa correspon als qui són hereus i continuadors de la tradició dels joglars i trobadors. Poguerem veure el color i la forma d'un poema escènic a partir dels poemes de dos poetes que posaren, i segueixen posant amb la seva obra, el llistó molt alt com ara en Miquel Àngel Riera i el campaner

Damià Huguet. "A doble espai", com s'anomenà aquest espectacle, resultà ser una convidada a gaudir del plaer dels mots que ens serviren els cosins Gomila de Manacor acompanyats dels seus músics entre els qui destaca la sempre enyorada veu de Tomeu Matamalles. L'espectacle no és desentengut ni un moment del compromís amb el bell i bon viure que promou sempre la bona poesia. En moure's dins un to de vitalisme absolut, gens ni mica desesperançador, és una encertada realització en el seu gènere, una alquímia a on a vegades és difícil aconseguir que l'espectador, de tanta botxor com s'ha avesat a sentir, poc predisposat no es quedi fred. Però els versos dels poetes presentats i la mateixa presentació difícilment, si no és per un càstig satànic molt assumit, poden defraudar. Voldriem poder tornar veure escampades tantes estimulacions dirigides a la passió moltes vegades i per molts d'escenaris més. Tot plegat experiencialment fabulós i necessari..

Montserrat-F Alcaraz

L'Obra Cultural Balear de Llucmajor ret homenatge a Damià Huguet

El passat divendres dia 25 d'abril, al cafè Colon de Llucmajor va tenir lloc una lectura de poemes de Damià Huguet organitzada per l'Obra Cultural Balear, sota el títol Llegir i Parlar Damià Huguet.

L'acte comptà amb una bona assistència de públic, entre el qual hi havia, alguns, pocs, campaners.

Els rapsodes, el periodista i també poeta Miquel Cardell i l'escriptor i professor de la UIB Biel Mesquida, no es volgueren limitar a llegir una selecció de l'obra del nostre poeta, sinó que volgueren explicar-lo i comentar-lo. És per això que l'acte es convertí en un autèntic homenatge a Damià Huguet, més que una simple lectura de poemes.

Així, entre lectura i lectura, de poemes extrets de

Cinc minuts amb tu, Ofici de sords, Traus badats, i altres dels seus millors llibres, els presentadors explicaren la seva personalitat i vàlua cultural, com poden ser la seva faceta d'editor, la seva curolla pel cinema, el seu amor per la Mediterrània.

Destacaren, aixímateix el profund universalisme de les seves propostes literàries, reflectides sobretot al seu darrer llibre, *Les fites netes*, recull d'articles publicats a Ressor la majoria d'ells, que li permeté reflectir tota la Mediterrània, partint d'una sèrie d'anècdotes i personatges del seu entorn campaner més proper.

Jaume Lladó

III Diada popular per la llengua, la cultura i l'autogovern

Les mans varen ser, en aquesta ocasió, l'element simbòlic que es va emprar per demanar major presència de la nostra llengua i la nostra cultura en la vida quotidiana i també per reivindicar novament l'autogovern de les Illes Balears. La III Diada Popular, impulsada per l'Obra Cultural Balear (O.C.B.), introduïa enguany un canvi respecte de les dues edicions anteriors ja que es va realitzar de forma simultània a Mallorca, Menorca i Eivissa. La participació varia segons les fons consultades, com ja és costum, però l'O.C.B. calcula que en el conjunt de les illes varen participar unes 20.000 persones.

La Diada va començar-i es va desenvolupar- a Mallorca a les 17 hores amb la Trobada d'Escoles Mallorquines i el Desplegament del Mural Gegant amb el lema "Junts per la Llengua". A continuació hi va haver un Passacarrers amb un recorregut que anava de Ses Voltes al Passeig del Born i que seria el principi de la concentració prevista per a les 19 hores a aquest darrer lloc. Al Born es varen desplegar cap a les 20 hores unes mans adhesives on cada un havia signat per reclamar els nostres drets com a poble. Varen ocupar la totalitat del Passeig del Born. És va llegir també un manifest. Tot això es va amenitzar amb l'actuació de la Colla Casteller de Palma, l'Escola de Sa Ximbomba de Sa Pobla i el concert de Música Nostra i Ocults.

Enguany a la Diada no hi va participar el Govern Balear, a diferència de l'any passat que comptà amb la presència del llavors President Cristòfol Soler, que també prengué part en el mosaic gegant fet a la Plaça Major que reclamava: que Som Comunitat Històrica. Aquesta vegada per part del Partit Popular només hi eren presents Josep Aloy, director general d'Educació, i Jaume Gil, director general de Cultura, i la delegada del Govern Central, Catalina Cirer. Sí que hi foren presents els líders d'altres partits polítics, dels sindicats, de les patronals i d'Organitzacions No Gubernamentals (O.N.G.). Aixímateix la Diada va



— Grup de campaners a la Diada per la Llengua



— Mares i al·lots de Campos participen a la Trobada d'Escoles Mallorquines

tenir el suport del Bisbat, d'Entitats Ciutadanes, Culturals i Esportives. El batle de Palma no va assistir però va emetre un ban públic en el qual convidava a la participació als ciutadans.

Al Born, Antoni Mir, president de l'O.C.B., va demanar, llegint el manifest, un decret de mínims que garanteixi la presència del català en igualtat de condicions que el castellà a l'ensenyament. Va demanar que la Llengua tengués uns avanços a tots els àmbits socials de les Illes Balears i va exigir del Govern Balear una política lingüística ferma i decidida. Als estrangers que resideixen o que

vénen a viure a les Illes els va demanar una integració més notable i una major estima per aquesta terra.

Per tal de garantir la continuïtat de les reivindicacions de aquesta jornada es va portar al President Jaume Matas el manifest que es va llegir al Born. Es formarà també una comissió per fer un seguiment d'aquestes reivindicacions. També s'enviaran un 30.000 postals al president del Govern Central, José María Aznar, en les quals demana entre altres coses una compensació per la discriminació històrica suportada pel català.

Redacció

Antònia Monserrat Bordoy, de Campos a Tanquieta. Vivències d'una Missionera

La vaig conèixer el dia que se'n tornava a Àfrica. "Me'n vaig amb la il·lusió de la primera vegada", nom Antònia Monserrat Bordoy i és missionera a Tanquieta, una ciutat de Benin, un país de l'Àfrica occidental. Sense més preàmbuls vos asseguro que transmet pau, esperança, il·lusió... la netedat de cor dels qui estan amb els pobres dia dia, dels qui han triat el Jesús del sermó de la muntanya.

Aquestes són algunes de les paraules d'una conversa que tenguérem amb l'ocasió d'una estada de vacances que ha fet amb la seva família a Campos.

— Vaig néixer a Felanitx però des que tenia un any em sent campera. Quan en tenia dinou, d'anys, em vaig fer monja teatina. El 1980 m'enviaren a Benin per fer amb altres germanes serveis d'infermeria a un hospital de nova creació. Allà hi duc disset anys, abans d'anar-hi havia estat per Sevilla, Ciudad Real i en curtes estades a la clínica Rotger.

— Com és aquest país on viviu la vostra vocació?

— En aquest període de temps que hi duc he vist que ha millorat un poc. Era una colònia francesa, és un país relativament petit, sense atractius turístics llevat els safaris, tampoc és molt ric en recursos naturals. La ciutat on hi ha l'hospital està a set-cents quilòmetres de la capital i s'ha expandit molt d'ençà que l'hospital és



allà, però no passa d'uns dotze mil habitants. Com que estam a la frontera de Togo, Burkina Faso i Níger hi ha aflluència de molts de necessitats de serveis sanitaris i com que l'hospital ha duit gent també s'han anat fent un poc realitat infraestructures com el telèfon, l'aigua corrent, etc...

La llengua francesa és la més comuna però hi ha moltes llengües natives la principal de les quals és el dendi que és la pròpia dels comerciants. Hi ha pocs doblers, no poden comprar un sac de ciment, fan les cases amb palla, fang i excrements d'animals. Fan feina a 40 graus i amb una alimentació precària bàsicament constituïda d'una pasta feta de blatmil i blat de moro. L'arròs el mengen els dies de festa.

— Quina és l'esperança de vida?

— Aproximadament és de 45 a 55 anys. Les dones es fan mares molt joves i quan tenen 35 anys estan envellides. Una persona de seixanta anys ja és molt vella. Aquesta baixa esperança de vida és deguda a la pobresa de la nutrició.

— Tornat al tema de les llengües hi deu haver-hi nadius que no coneixen el francès?

— A vegades la impotència de la comunicació és suplida pel llenguatge universal de la tendresa. Acostar-se sense cap interès més que el d'ajudar sempre és captat pel qui necessita ajuda. Crec que més que

PISCINES I REFORMES S'AIGUA BLAVA

- Construcció de Piscines i Aljubs, sistema de formigó "Guintado".
- Construcció de Pistes de Tennis, Sistemes "Tennis Quick"

ANYS D'EXPERIÈNCIA AVALEN EL NOSTRE SERVEI

Carrer Eivissa, s/n. • 07630 CAMPOS

Tel. Mòbil 908.63.16.58

Taller i Servei de Pneumàtics

M. BORDOY

Venda i Reparació de Pneumàtics
Equilibrat Electrònic
Servei de Reparació vulcanitzats

Carrer Victòria, 57 (Cantonada Carrer Felanitx)

Tel. 65.21.93 • CAMPOS

dur-los coses anam a compartir amb ells aquest do que és la solidaritat, la tendresa i són molt hospitalaris i generosos.

— Disposau dels mitjans necessaris per treballar en el terreny de la sanitat?

— No podem tudar res, hem de tenir molt d'esment amb els medicaments ja que són objecte de contraban.

— Quines són les seves creences?

— Hi ha un respecte per les religions. Un 65% de la població creu en religions tradicionals animistes, un 20% és catòlic i un 15% musulmà segons dades d'una estadística feta fa tres o quatre anys.

La poligàmia i la creença en medicina tradicional són dos factors que tenen repercussió en el nostre quefer. En el primer cas seria millor per a ells tenir una planificació familiar però tenen un concepte de la família molt ample i creuen que els infants són riquesa i no miren molt que llavors els han de mantenir. Llavors hi ha el tema dels fetitxes i curanderos, hi creuen molt però a vegades els remeis que s'apliquen produeixen infeccions i vénen a l'hos-



— La comunitat de teatines a l'hospital de Sant Joan de Déu a Tanquieta.

pital amb nafres i incisions a la pell.

— A part de la d'infermera desenvolupau cap tasca relacionada directament amb la vostra condició de religiosa?

— He estat vuit anys dins la formació religiosa de novícies. A la comunitat de l'hospital són nou ger-

manes de les quals sis són espanyoles i tres del país. Compartim el treball amb metges seglars però tenim les nostres hores dedicades al recolliment i l'oració

— Què trobau de Mallorca quan veniu, com veis aquest món al costat d'aquell?

— D'Àfrica he après a escoltar i a anar sense pressa, a estimar la vida senzilla, sense luxes, a acostar-me a la gent, allà els dies són curts...

A Mallorca, que també enyor i estimo, trobo que la gent va molt escapada per aconseguir coses que ens han fet creure que són imprescindibles. En un pla de religiositat diria que l'estil de vida de Jesús no es veu massa. Hem relativitzat valors que ens podrien donar vida. La societat de consum ha absorbit una dimensió, l'espiritual, que és essencial en les persones.

Antònia Monserrat té 57 anys i viu al màxim perquè com ella diu "cada persona ha d'omplir el seu destí".

Montserrat Alcaraz.

PUBLICITAT A RESSÒ

Carme Llaneras. Tel. 65.21.32 • Fax. 65.01.47

PRODUCTES ADROVER

Carrer Menorca, s/n. • Tel. 65.00.54
07630 CAMPOS

BUGADERIA TINTORERIA SA BUGADERIA



Carrer Nou, 73 • 07630 CAMPOS • TEL. 65.25.27

SETMANA DEL LLIBRE EN CATALÀ AL CENTRE CULTURAL

El C.C.C. ha tornat a posar la seva fira del llibre durant una setmana a l'auditori de la vila. S'hi han pogut veure i adquirir un bon esplet de llibre per fer veritat allò d'Abril llibres mil. S'ofereix també una exposició d'Ex libris, aquestes artístiques identificacions de biblioteques que constitueixen matèria de col·leccionisme especialitzat.

SENTÈNCIA SOBRE L'ÀREA NATURAL D'ES TRENC-SALOBRRAR

El Tribunal Constitucional (el suprem intèrpret de la Constitució) va dictar Sentència el 13 de febrer passat disposant la plena constitucionalitat de les Lleis del Parlament Balear 1/1984 d'ordenació i protecció de les àrees natural d'especial interès i la 3/1984 que declara com una d'aquestes àrees la Zona Es Trenc-Salobrar de Campos. D'aquesta forma està ben clara la competència en la matèria urbanística i d'ordenació del territori de la Comunitat Autònoma.

Ara estarem a l'expectativa de la Sentència de la Sala 3a del Tribunal Suprem (sec. 5a) que s'ha de pronunciar sobre la indemnització a la Companyia propietària dels terrenys.

NOU PREMI PER DIMENSIONS CONFLICTIVES

La narració Dimensions Conflictives, del jove felanitxer estudiant de batxiller a l'institut Mare de Déu de Sant Salvador, Gabriel Fullana ha guanyat el segon premi del concurs de relats breus organitzat per Interact Club Mallorca. Aquest mateix treball ja havia estat guardonat a Campos, ja que va rebre el segon premi de la categoria C de narrativa al I Certamen literari de Sant Blai.

PRESENTACIÓ D'UN PROGRAMA INFORMÀTIC SOBRE GEOGRAFIA DE CAMPOS

El passat dijous dia vuit de maig va tenir lloc a la sala de sessions de l'ajuntament la presentació del programa informàtic Geografia de Campos. Es tracta d'un programa d'ensenyament assistit per ordinador adreçat a les escoles de primària que ha estat elaborat per un grup de professionals dirigits pel professor Gabriel Mestre. Es tracta d'una eina interactiva que permet a l'alumnat de tercer i quart d'Educació Primària aprendre autònomament distints

temes sobre la geografia del nostre poble, tal com els límits i la situació de Campos, els torrents, la costa, l'extensió, l'evolució de la població, les característiques del Salobrar, el relleu, etc. Aquest programa ha estat patrocinat per l'Ajuntament de Campos i pagat amb els fons del Pla Pilot de Normalització Lingüística de la Direcció General de Política Lingüística del Govern Balear.

LA CAIXA MILLORA L'ATENCIÓ PERSONAL ALS CLIENTS

L'oficina de Campos de "La Caixa" ha sofert una important remodelació, amb la instal·lació de punts d'atenció personalitzada. A partir d'ara qualsevol lloc de feina pot atendre qualsevol operació. La idea és intentar evitar les cues. També ha augmentat el nivell de seguretat, amb la incorporació de dispensadors automàtics pels caixers.

La major proximitat entre els clients i els empleats pot ajudar a millorar l'atenció personal.



Foto: Foto Vidal

— La nova imatge de "La Caixa"



Gestoria

ADROVER

TRAMITACIONS I ASSEGURANCES

Convent, 13 • 07630 CAMPOS
Tel. 65.27.01 • Fax 65.27.00



TRANSPORTS MESQUIDA

Ronda Catalunya, 9 - Tel. 65.01.47
07630 CAMPOS

Educació i sexualitat (IV)

Avui parlaré d'una assignatura pendent que tenim moltíssims de pares i mares, quan falten menys de mil dies per acabar el segon mil·lenni, segons el calendari actual. Es tracta de la dificultat de parlar de temes sexuals amb els fills i filles. Aquesta vergonya que se'ns va inculcar d'una forma conscient o inconscient costa superar-la. A vegades no trobam l'ocasió, d'altres ho deixam per demà i massa vegades ni tan sols ens ho plantejam. I a més, pensam que no parlar d'aquests temes és la cosa més normal i natural del món. A vegades pensam o creim que parlar de sexualitat podria significar despertar alguna bèstia adormida. I també creim que si alguna vegada se'ns escapa algun acudit barroer davant d'ells i d'elles, ja hem complit el nostre deure.

Il·lustraré el que he dit anteriorment amb una anècdota que s'ha anat repetint a través del temps davant psicòlegs, psiquiatres, jutges, sexòlegs, etc. És el cas de persones que han estat violades sexualment, al·lots i al·lotes, menors d'edat, que han entrat en algun joc sexual perillós, instigades per algun adult o adulta, i que, una vegada s'ha descobert i en el transcurs del judici, quan eren interrogats els seus pares i les seves mares, aquests contestaven que tenien la consciència molt tranquil·la i que no se'ls podia retreure res perquè a casa seva el seu fill o la seva filla mai no havia sentit parlar de coses sexuals.

Alguns pares i mares més permissius, o més tolerants, o més liberals, o més moderns, o més el que sigui, pensen que sí, que ells volen donar una bona educació sexual als

seus fills o filles, però creuen que a certa edat encara no és hora i que ja arribarà el moment oportú, i que a més l'ocasió la proporcionarà una pregunta, una interrogació, algun dubte del seu fill o filla. Aquestes preguntes sempre arriben, perquè són molts pocs els nins i nines que no demanin sobre tot el que passa, però pot ocórrer que aquest moment arribi massa prest, a criteri dels progenitors, i aquests contesten amb una mentida o amb un ajornament de la pregunta per quan siguin més grans. Una vegada haver passat això, si descobreixen la mentida o la desconfiança que s'ha tengut amb ells o elles, pot ésser que les preguntes sobre aquest tema s'hagin acabat de per vida.

Per tant, i com ja he repetit en anteriors ocasions, no existeix un moment adequat o oportú per parlar de certs temes amb els nostres fills i filles, el moment correcte és aquell en el qual ens fan la pregunta, tenguim l'edat que tenguim, i encara que en aquell moment estiguem mirant la nostra sèrie televisiva preferida, o encara que en aquell instant el nostre equip preferit hagi de tirar un penal. Si podem i ho volem entendre, segur que millorarem la nostra educació envers els nostres fills i filles i la nostra relació quedarà molt enfortida. No hem de desapropiar mai les oportunitats que demanen de fer algun aprenentatge relacionat amb la vida, perquè aquestes ocasions podran començar a escassejar.

Joan Lladonet

27

Bar Mercantil

Nova direcció
Lourdes Calafat

Tapes variades i entrepans

Plaça Creu, 23 • Tel. 65.07.27

07630 CAMPOS

Fàbrica
Pretensats



Morters
per a
façanes

Masquait S. L.

**MATERIALS DE CONSTRUCCIÓ,
TRANSPORTS, LÀMPERES I DECORACIÓ**

Carrer Ràpita, 43 • Tels. (971) 65.01.23 • 65.24.32

FAX. 65.24.32 • 07630 CAMPOS (Mallorca)



GABINET lladó

GESTORIA ADMINISTRATIVA

ASSESSORIA FISCAL I LABORAL

CORREDORIA D'ASSEGURANCES

IMMOBILIARIA

Carrer Creu, 12 • Tels. 65.07.81 - 65.21.42 • Fax. 65.21.95

07630 CAMPOS - BALEARS

Sa Pedrera

FUTBOL 7

Després d'aconseguir una magnífica tercera posició en el Campionat de Lliga, els que entrena en Tomeu Obrador han començat a disputar la Copa Federació.

La primera eliminatòria els ha enfrontat al Santanyí, equip al que han superat amb relativa facilitat, després de guanyar-li amb un ajustat 3-2 a Campos i aconseguint un contundent 0-3 a Santanyí.

ALEVINS

Campos 14 - Badia Cala Millor 0
 Pollença 0 - Campos 6
 Campos 6 - Platges de Calvià 1
 Patronat 0 - Campos 0
 Campos 3 - Independent 0

Amb aquests resultats posaren fi a la sensacional lliga que han realitzat aquesta temporada ja que guanyaren 27 partits i n'empataren 3, és a dir arriben a la FASE FINAL pel Campionat de Mallorca sense conèixer la derrota.

En aquesta fase final, que ja han començat amb bons resultats, s'enfrontaran al Manacor, al Mallorca, al C.I.D.E, al Penya Arrabal i al Recreatiu Mallorca.

Resultats:

Campos 4 - Recreatiu Mallorca 3
 Manacor 2 - Campos 2

INFANTILS

Campions abans d'acabar la lliga. Si al número anterior alabavem els alevins, aquest mes hem d'alabar els Infantils, ja que després de guanyar de manera clara al segon classificat dins ca seva només necessitaven sumar un punt en els dos darrers partits de lliga per ser matemàticament campions, punt que aconseguiren de manera espectacular dins el camp del Margalidenc.

Gràcies al primer lloc aquest equip, que ha tornat a dirigir en Pep Sansó als darrers partits, s'ha classificat per la Fase Final del Campionat de Balears que es jugarà a Eivissa on s'haurà d'enfrontar al Mallorca, al Ràpid d'Eivissa i al Campió de Menorca. Molta de sort a aquesta recta final de temporada.

Resultats:

Campos 8 - Porto Cristo 0
 Olímpic 2 - Campos 0
 Campos 3 - Cardessar 0
 Pollença 0 - Campos 6
 Campos 4 - Beat Ramon Llull 1
 Sallista 1 - Campos 4
 Margalidenc 1 - Campos 10

CADETS

Aquest equip també ha acabat la lliga i no només ha salvat la categoria, sinó que ha aconseguit un bon 10è lloc si tenim en compte la pena passada al llarg de la temporada que podem qualificar de difícil, difícil, difícil.

Resultats:

Campos 4 - Pollença 4
 Sallista 3 - Campos 2
 Campos 0 - Manacor 7
 Santa Maria 2 - Campos 6

JUVENILS

Discreta actuació de l'equip juvenil en una devaluada Copa Federació on el més positiu ha estat l'oportunitat que han tengut el cadets que l'any que ve seran juvenils de tenir el primer contacte amb la nova categoria.

Resultats:

Felanitx 1 - Campos 2
 Porto Cristo 4 - Campos 3
 Campos 12 - Alcúdia 1
 Campos 2 - Felanitx 3
 Alcúdia 3 - Campos 1

Redacció d'Esports



Clínica Dental Dr. Aguiló Dr. Pere Aguiló Martí

Llicenciat amb medicina, Cirurgia i Odontologia.

Master en rehabilitació oral i implantologia
 per la Universitat de Nova York i París

Dra. M^a dels Àngels Servín Loya

Especialista en Endodòncia

— Consulta diària prèvia citació —

Carrer Bartomeu Ballester, 17

Tel. 65.28.60 • CAMPOS

Taller Mecànic

CA N'ARNAU

Carrer Provença, 36

Tel. 65.10.63

07630 CAMPOS

Escacs

En aquesta ocasió ens toca parlar de males notícies. Després de jugar els dos enfrontaments que restaven per acabar el Campionat de Mallorca per equips, el primer equip del Club Foment d'Escacs Campos ha quedat finalment en lloc de descens a 1ª Regional, concretament en la vuitena plaça. Hagués estat suficient quedar un lloc més amunt per evitar aquest descens directe, però ni amb el Ponent-Palma (2-4) ni amb l'Inca (5'5 - 0'5) es va poder puntuar. La veritat és que, donat el nivell dels altres equips que juguen a Preferent (en total són onze), era difícil quedar millor. Com és possible que els dos equips que han de jugar la promoció, Polerio i Ponent-Palma, hagin estat a punt d'empatar o fins i tot guanyar al campió i subcampió (Alcúdia i Tròpic) respectivament?. Això és així perquè a partir de l'any que ve es pretén que a la categoria Preferent hi participin només vuit equips per competir a doble volta i per aconseguir-ho resulta que enguany l'equip que quedava sisè ja li tocava promocionar. Vos imagineu que passàs el mateix al futbol, per exemple?. Aquest sistema que es vol posar en marxa la pròxima temporada només beneficia als quatre o cinc millors, però a tots els altres els ho posa molt difícil per mantenir-se a Preferent, i el Campos "A" n'és un d'aquests. De moment ens haurem de conformar a veure com s'ho mengen

aquest quatre grossos, perquè l'equip campaner jugarà a 1ª Regional (si aconsegueix recuperar altra vegada la categoria perduda ja veurem què pas-



sarà després). Una altra mala notícia és el descens a 2ª Regional del Campos "B", però en aquest cas no es pot parlar de factors externs sinó més bé de mèrits propis. Com ja vàrem dir al número passat, es varen perdre alguns encontres que no es tocarien haver perdut, i això ha pesat a la recta final de la lliga. I ha estat una llàstima, perquè a les darreres rondes es va produir una certa recuperació, guanyant la penúltima i empatant la darrera, però de totes formes insuficient. Al final, amb només dos punts i mig de tretze possibles, s'ha hagut de conformar amb la penúltima posició. Per altra banda segurament l'any que ve aquest equip es trobarà més al seu nivell jugant a una categoria inferior i

també suposarà tenir un escaló no tan amunt al qual podran accedir els joves que comencen a jugar a 3ª Regional. Aquí és on ha participat enguany el Campos "C", amb millor fortuna que els seus germans grans. El tercer equip de nostre poble ha aconseguit en total quatre punts dels nous possibles, és a dir pràcticament el 50%, i amb això es pot pensar en una continuïtat i també en unes pròximes temporades amb millors resultats, ja que cal recordar que el Campos "C" s'estrenava enguany.

ESPORT ESCOLAR

Pel que fa al Campionat de Mallorca Escolar, on participen tres jugadors campaners, després de set rondes ja s'han de descartar les possibilitats de classificar-se pel Campionat de Balears, que es juga a Eivissa, ja que en Bartomeu Rigo duu tres punts i mig, mentre que n'Antoni Bonet i en Pau Julià en duen tres, però sí que poden quedar en una bona posició a la classificació final, sobretot entre els de la seva categoria d'edat, ja que els més grans tenen tres anys més que ells i per tant duen generalment més temps practicant. Ara només queda per veure què passarà a la vuitena i darrera ronda però, sigui com sigui, segur que l'any que ve el Campionat de Balears estarà més a l'abast.

Damià A. Verger Vidal

PUBLICITAT A RESSÒ

Carme Llaneras. Tel. 65.21.32 • Fax. 65.01.47

Cristalleria CAMPOS C. B.

Joan Oliver Bordoy

Pere Ferran Vaquer Silvar

Carrer Llibertat, 27
Tel. 65.04.20 • 07630 • CAMPOS

CA'N MELERO

FRUITES I VERDURES • CONGELATS
FRUITS SECS • PRODUCTES DIETÈTICS
VINS A L'ENGRÒS
POLLASTRES A L'AST

Carrer Ferrocarril, 1 • Tel. 65.06.30
07630 CAMPOS

Un campaner intenta fer la volta al món en un veler (X)

De Galle a Suakin

Dia tretze de febrer, després de passar els controls obligatoris, vaig salpar rumb a Aden (Iemen), unes 2.400 milles més lluny.

Sortir del fondeig fou delicat, amb tantes amarres com tenia. Amb les presses un bidó de gasoil va caure, es va obrir el tap i part del contingut va banyar el matalàs i el coixí del camarot de popa.

No vaig tenir temps de fer una bona estiba, com sempre duc a terme. I les conseqüències aparegueren: en una de les escorades la caixa on van la fruita i els ous va aterrar al pal per no haver posat el llistó que la trava. Truita grossa! Ou per tot! Neteja d'emergència. I és que la mar s'havia desbaratat. Després va vessar la llet, etc.

La mar va molt remoguda. No fa vent o canvia molt i és fluix.

Els dos dies següents el vent va bufar fort, entre 30 i 40 nussos, amb mar grossa de través. Tot està tancat i les ones passen per coberta. El moviment és molt incòmode i és difícil fer el menjar o dormir. Però ho faig! Un d'aquests vespres, altre cop varen botir les caixes, degut a la rompuda del llistó i aterraren damunt els meus turmells. Jo dormia a l'altra llitera. Creuaren la cabina. Una altra vegada ous romputs.

Comença el vaivé de mercants a prop de l'illa de Minicot, al nord de les Maldives.

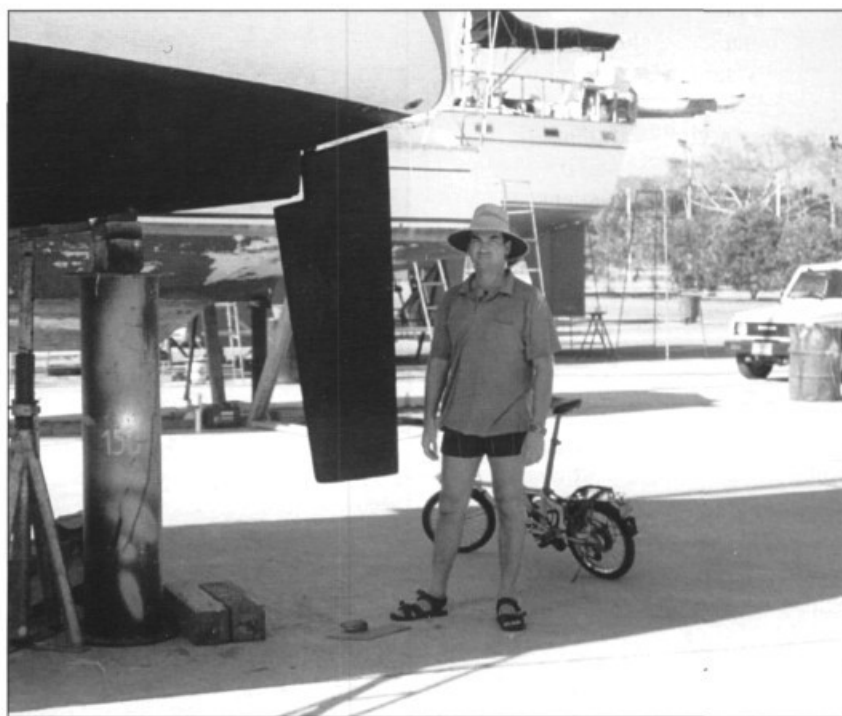
A partir del quart dia el vent va oscil·lar entre el nord-oest i el nord-est, entre 0 i 20 nussos.

Hi ha molts de dofins, ramats sencers, que vénen a veure'm. I segueix la incomoditat. La mar no està d'allò millor.

Dia denou vaig parlar amb un *tall ship*, el *Darpolonee*, amb rumb a Hong Kong. És un veler enorme, de veles quadrades, semblant al Juan Sebastián Elcano espanyol.

El vent canvia molt en intensitat i direcció, això vol dir feina amb les veles, amunt i avall la major, el genova cap aquí i cap allà, ... i el pilot de vent que no va bé. Quin empenyo!

Dorm bastant, quatre hores seguides, despert deu minuts i a dormir quatre hores més.



— Antoni Nicolau al moll de Pukhet (Tailàndia) el passat mes de gener.

Dia vint l'alisi comença a establir-se pel nord-est, la mar està molt millor. Això va bé.

Els vespres la temperatura baixa fins als 24 °C. Feia molt de temps, des de Gibraltar, que no tenia tanta fresqueta. El cel és meravellós. Festa el dia de lluna plena. Poc vent i molt bon navegar. He endarrerit una hora el rellotge. El dia començava a ser molt llarg.

A partir del vint-i-tres i fins al vint-i-vuit el vent és fluix i comença la sèrie de posar espi (vela) i llevar-lo, atangonar genova, major amunt i avall, ... És a dir, moltes maniobres les vint-i-quatre hores per tal d'avançar.

Pas al nord de l'illa de Solotra (Iemen), a unes 30 milles. Tenir la mar més plana és impossible. Està tan bé. He fet 84 milles en vint-i-quatre hores, poca cosa mariner!

Entre l'u de març i el quatre comença un altre pic a entrar ona, més ona i vent. Cal afegir-hi el trànsit de mercants, intens. Dos dels mercants es varen aturar per tal de no colisionar. Era de nit. Vent per damunt els 35 nussos. Atangonat el genova, vent a popa i mar entre 2 i 3 metres. Amb aquestes condicions tenc moltes difi-

cultats per canviar el rumb. Tenc un marge molt reduït. I el mercant venia per popa. Quan va ser a la meua altura, era tan a prop que vaig quedar a recés, desventat. La situació es va repetir més tard. El trànsit és degut a la proximitat de l'estret de Bab-el-Manded, entrada sud del mar Roig.

He canviat el destí. Ja no aniré a Aden, ja que és molt brut de petroli, sinó a Djibouti, 120 milles més lluny. Quan som a 40 milles és de nit. I he baixat veles per tal d'arribar de dia. He endarrerit el rellotge una altra hora.

El dematí de dia cinc de març, amb un sol que socorra, després de passar tots els baixos i esculls, fondeig al sud del dic. Hola Àfrica!

Altres cop toca salpar, un tretze, ara, de març. Però no passa res. Fora manies.

És un horabaixa i mentre Djibuti queda endarrera, així com el terratrèmol de grau 4 a l'escala de Richter que vaig experimentar, pens en el mar Roig. Mil tres-centes milles per arribar a Suez (Egipte).

Aquesta mar té una sèrie de circumstàncies que la fan particularment difícil, entre les quals cal esmentar, el

règim de vents forts del sector nord, que fan penós avançar; la mar molt curta i grossa; la situació política delicada en els països que l'envolten, com per exemple la guerra del Sudan; l'intens trànsit de mercants; corall i esculls a prop de la costa; condicions de salinitat molt altes que la fan la mar més salada del món; règim de pluges escàs, sol intens i humitat molt baixa; mala visibilitat; tempestes d'arena. Tot el material pateix molt amb aquestes condicions ambientals.

Al cap de dotze hores som a l'estret de Bab-el-Mandeb, entrada sud del mar Roig. Només té sis milles. I el vent s'accelera aviat. Devers les deu ja bufen 30 nusos i mar grossa i creuada. Molts de mercants. He de fer una maniobra i reduir superfície vèlica. El vent bufa més fort i la mar romp. Caldrà fer més maniobres. Les següents vint-i-quatre hores el vent és de 35-40 nusos, del sud-est, després baixa, i ja a recés de la costa del Iemen la navegació és més còmoda.

L'estratègia inicial és navegar per la costa est (Iemen) i quan sigui a prop de les illes Farasan (Aràbia Saudí) creuar a l'altra part per arribar a Suakin (Sudan), situada a mig camí del mar Roig.

Necessit cinc dies més per arribar a Suakin. El vent sempre ve de davant, entre 25 i 30 nusos, mar grossa i curta. La vida, en aquestes condicions, és difícil. El material pateix molt per les inèrcies, els cops repetits contra les murades líquides. Els moviments són molt violents a l'interior. I seguits. Cal treballar de valent hora darrera hora per avançar a poc a poc. De vegades les onades m'aturen del tot. Cents de litres passen per coberta. Tenc una entrada d'aigua a la base del màstil i una part dels llits de la zona del mig són xops.

Cal navegar fent esses. No puc dormir gaire, només quatre hores diàries amb intervals no superiors a una hora. I el vent que no minva, ni la mar tampoc. I vengui bufetades. Aguantarà?

S'han de tenir les idees clares, raonar i prendre la decisió correcta. No valen equivocacions. He de menjar, descansar i navegar.

Després de tants de dies de dormir poc apareixen per primer cop les al·lucinacions. De vegades sent que qualcú parla defora, com si em cridassin. Res de res, són les al·lucinacions, com d'altres que vaig experimentar. És necessari distingir la realitat, si no, és una situació molt perillosa si es perllonga.

A la fi arrib a una illa que està a unes 20 milles de Suakin. Se diu Talla-talla i és molt petita. Són les 15:00 de dia 19 de març. L'endemà dematí partesc cap a Suakin. Altre cop vent de proa. Arrib l'horabaixa de dia 20.

Suakin sembla una ciutat fantasma. Fou destruïda per un terratrèmol. En construir una altra just darrera la primera i la vella fou declarada monument històric. Està tal qual. És un lloc molt tranquil. Només hi ha dos o tres cotxes i no hi ha asfalt. Això sí, camells a voler. La gent és molt pobra. No hi ha turisme. Ningú parla anglès i cal entendre's per senyes.

Se poden comprar aliments bàsics, a més a més dels dàtils ensucrats, si aconseguies llevar totes les mosques que tenen aferrades! També espases de dubtosa antiguitat. Com a Djibouti, no és possible fer fotos a les dones. Vaig en compte, ja que allà em varen tirar taronges. Creuen que si les fotografies els prens l'ànima.

El mercat és un guirigall constant de gent: nins que corren i vénen darre-

ra tu, gent que compra, altres que descarreguen sacs, someres amb carros carregats de bolic, caravana de camells que es prepara per partir, pols, brutor, calor, mosques,... fantàstic!

He fondejat a uns 50 metres de la ciutat vella. Els vespres surt a coberta. El silenci i el lloc, afegits a una lluna plena i sense un alè de vent posen la pell de gallina. Aquí no puc escoltar ni cotxes ni motos, ni música estrident, no hi ha pubs ni discoteques. Sembla un silenci etern, profund. I no em sap gens de greu no poder sentir-ho! Al contrari, gaudesc infinitament d'aquesta pau ambiental, que em trasllada a la nit del temps, quan tot era més senzill. Aquí estan en guerra, així que res de pau de l'altra, de moment.

El poble dorm, la lluna llueu esplèndida, reflectida en aquestes aigües quietes. És tard i crec que som l'únic que gaudesc d'aquests moments.

En alguna d'aquelles decrepites llars algú somia amb un personatge de pell blanca, barba de dos dies, que està dret a la coberta d'un veler mirant al seu voltant.

Dorm, poble, i que la pau que tots desitjam vengui aviat.

L'endemà em varen convidar a prendre un tè a una casa amb tota la família. Fou molt enriquidor.

Bon vent.

Antoni Nicolau

NOTA ALS LECTORS DE RESSÒ:
A l'article anterior hi ha una errada. Els velers del rei Salomó arribaven fins a la ciutat de Tarshish que, segons els entesos és la Galle de Sri Lanka. Òbviament salpaven del mar Roig, punt d'origen.

Vibrats Lladó, C. B.

*Biques pretendrades
Taulons de formigó
Gordineses, escales i forns*

Jaume I, s/n. - Tel. 65.06.75 - CAMPOS



AVENIDA

*Menú diari
Menjar per dur-se'n
CUINA MALLORQUINA*

Avinguda Jaume II, 28
Tel. 16.00.77 - CAMPOS

Infantils del C. E. Campos Campions de Lliga 96 - 97

D'esquerra a dreta:

A dalt:
T. Duran,
T. Obrador,
R. Vaquer,
M. Coll,
A. Artigues
i M. Fernández.

Enmig:

A. Gemar (delegat),
A. Cladera,
M. Garcies,
M. Mas,
S. Sagreras,
M. Moll
i P. Ribes
(Ex- entrenador).



A baix:

M. Vaquer, L. Palenzuela, X. Gemar, G. Vaquer, Txema, J. Barceló i S. Garcies (jugador núm 12)



VIBRO MASSATGE

Per a cames cansades i esquena

PER APRIMAR-SE

Termo - sudació

Vàcuo - lipolysé

Amb productes naturals

TERAPÈUTICA MANUAL I ELECTROTERÀPIA

per llevar tots els mals del seu cos

DRENATGE LIMFÀTIC

per després de les operacions de pits, cremades
varices, edemes, asmes, al·lèrgia

CONSULTA CADA DIA HORABAIXA

HORES CONVINQUDES

TEL. 64.05.59 • TEL. MÒBIL 909.65.46.70

CAMÍ DE SES COVETES (Ca Na Parra) Sa Ràpita

Futbol Tercera Regional

La sisena plaça aconseguida en acabar la lliga no dóna plaça a Segona Regional, però permet donar per superat l'expedient, i més si tenim en compte el desastrós inici de temporada.

Resultats:

Esporles 2 - Campos 1
Campos 3 - Cala d'Or 1
Sencelles 0 - Campos 6
Campos 0 - Poblense 0

Redacció d'Esports




Sa Canova


Avda. Ronda Estació. 35
Tel. 65.02.10
07630 CAMPOS

SA CIMENTERA, S.A.

MATERIALS PER A LA
CONSTRUCCIÓ
FABRICACIÓ PRÒPIA
DE CIMENT NATURAL

Carrer Cimentera, 38 • Tels. 65.02.54 - 65.08.73
07630 CAMPOS (Mallorca)

OPEL  **Opel Campos**



Venda i Reparació

Sebastià Monserrat Alcover
Carrer Nou, 65
Tel. 65.02.78
07630 CAMPOS (Mallorca)

Ca'n Pallisseta

Flors Floricultura
Flors i plantes
Composicions florals

Plaça, 28 - Tel. 65 03 17
07630 CAMPOS
Mallorca

Griferia
Mobles Bany
Mampares Bany
Banyeres Hidromassatge
Grups Pressió i Piscines
Instal·lacions i Reparacions
Fontaneria i Calefacció
Encaientidors a Gas i Elèctrics

L. BARCELÓ
Petra, nº 9 - 1 D
CAMPOS
Tel. i Fax: 650672
Tel. Mòbil: 909 65 46 42
908 09 87 63

Sa Pesquera

Seguint en la modalitat més practicada per aquests mesos, el 13 d'Abril es va celebrar la Tercera prova de la Regularitat de Grumeig a les aigües de Cala d'Or. Aquest dia la mar estava ben morta, com diuen els mariners, i les pescades no foren molt quantioses. En Baltasar Font amb 22 peces pesà 4.765 grams i es situà primer. En Joan Oliver va fer segon amb només 10 peces i quasi el mateix pes, 4.520 grams. Li seguia en Tomeu Julià amb 3.350 grams.

Destacà també aquest dia, una llisa que agafà en Toni Font que pesà 600 grams.

I una setmana després tenia lloc el Campionat Balear de Pesca d'embarcació, que s'havia de fer el dia 6, però per falta de barques va ser el dia 20 a les aigües de Sa Ràpita.

El Campionat comptava amb dues mànegues de dues hores i mitja cada una.

Tampoc en aquest cas el temps acompanyà ja que hi havia mar vella i va fer un poc de brusca. Així i tot no va anar tan malament. El Club de Pesca Campos presentava un equip format per Tomeu Salas, Joan Llompart Santmartí, Toni Salas i Mateu Mascaró. Dins un total de 60 competidors, és a dir 15 equips, s'ha de donar l'enhora-bona a en Joan. El cap de la classificació fou el següent:

1r. Tomeu Obrador, del Cap Roig de Llucmajor

2n. Joan Llompart Santmartí, del Campos

3r. Javier Prades del Club Palma

I els pescadors de Roquer arrancaren la Regularitat el dia 27 d'Abril. Enguany amb un nou sistema i es que s'enumera la zona de pesca i és fa un sorteig dels llocs amb el qual a cada pescador li toca un punt concret d'on no es pot moure durant les quatre hores que dura una prova.

Els millors classificats dels catorze seniors masculins a la prova foren:

1r. Miquel Salom (1.835 grs)

2n. Rafel Cifre (1340 grs)

3r Joan Vidal (1304 grs)

Senior Femení:

1a. Francisca Villalonga (975 grs)

2a. Francisca Ferrà (835 grs)

La Fira de Maig fou el dia 11, però pels pescadors del Club Campos començà el diumenge 4 amb la prova que du el seu nom. Tant els pescadors de Grumeig com els de Roquer se'n volien dur un dels trofeus que dona l'Ajuntament a les dues peçes més grosses a cada modalitat amb motiu de la fira. Els grumejadors provaren sort entre Cala Llonga i Cala Egos de Cala d'Or i els de Roquer més apropet, a Sa Colònia de Sant Jordi.

De tots ells, els que més firaren foren en Joan Oliver amb una salpa de 430 grams i en Baltasar Font amb una llisa de 320 grams. Pel que venien de Sa Colònia la peça reina fou la variada i el més "veterano" de la tropa, en Joan Mas n'agafà una de 255 grams que el col·locà el primer. La que duia en Miquel Ginard pesà 185 grams i s'endugué el segon trofeu.

Jaume Clar

Domàs



teles, tapisseria, decoració

Carrer Santanyi, 47
Tel. i Fax (971) 65 08 63
07630 CAMPOS (Mallorca)

RESSÒ

Revista mensual

ANY 10

Maig 1997 • N.º 91

Edita: Obra Cultural Balear de Campos

Informació i Correspondència:

Apartat de Correus Núm. 40 - CAMPOS

Fax.: 971 - 65.02.02

Coordinadors:

Montserrat Alcaraz

Pere Ollers

Antònia Sitjar

Esteve Tomàs

Coordinadora Publicitat:

Carme Llaneras • Tel. 65.21.32

COL-LABORADORS:

Miquel Adrover i Monserrat

Joan Adrover i Mascaró

Miquel Oliver Bauçà

Margalida Ballester

Guillem R. Caldentey

Sebastià Covas

Joan Juan Pons

Clementina Kokkelink

Josep Lladó

Jaume Lladó

Gori Mas

Guillem Burguera

Antònia Serra

Damià Andreu Verger

Núria Vives

Sebastià Moranta

Guillem Mas i Forteza

Apol·lònia Vanrell

Maria Barón

Arnau Perelló

Francesc Miró

Josep Antoni Sala

Margalida Martorell

Francesc Blasco

Pere Adrover

Francesc Mas

Guillem Mas i Ferrari

Damià Prohens

Bàrbara Monserrat

Francesca Ballester

Francesca Mas

Miquel Àngel Aguiló

Antoni Ginard

Jaume Clar

Miquel Roig Adrover

Joan Lladonet

Francisca Oliver

Subscripció: 2.750 Ptes. anuals

Preu d'aquest exemplar:

275 Ptes. I.V.A. (Inclòs)

Dipòsit legal: PM.951-1988

Maquetatge i Impressió:

A ADROVER - CAMPOS
Tel. 65.02.02

Bàsquet

Això s'acaba. L'equip Senior Masculí ha estat el primer en posar punt i final a la temporada amb la disputa d'un play-off en el que s'aconseguien 3 victòries. Si bé esperàvem un poc més d'aquest equip en el play-off, no podem qualificar de dolenta la temporada ja que, malgrat els resultats, la millora d'aquest equip respecte de l'any passat ha estat molt important i demostra que si es fa feina i és té paciència els resultats arribaran més prest o més tard, però arribaran i ara ja és el moment de pensar en la temporada que ve.

L'equip Senior Femení també ha acabat la temporada. Ha quedat a la meitat de la taula classificatòria després de realitzar un gran fi de temporada on han aconseguit una sèrie de resultats positius que han anat acompanyats de bon joc, ja que han adquirit la regularitat que al llarg de la temporada els ha mancat per poder guanyar més partits i acabar als llocs capdavanters de la classificació.

Pel que fa referència a l'equip Junior Femení encara estan disputant el play-off obtenint bons resultats, demostrant que el futur del bàsquet femení existeix si es segueix treballant amb tantes ganes com s'ha fet fins ara.

De les categories restants -cadet masculí i femení, infantil femení, mini femení, alevins i benjamins- podríem fer un comentari global. Enguany, la majoria dels jugadors han començat a jugar a aquest esport, i si ja jugaven, s'han hagut d'adaptar a un

nou sistema d'entrenament, impulsat pel coordinador Xisco Amengual, i això s'ha notat a nivell de joc de conjunt perquè les millores, lògicament, han començat a arribar, a quasi tots els equips, a final de temporada.

Individualment parlant, es pot dir que han millorat des del principi de temporada, i això és el més important, allò que ha d'encoratjar a tot el col·lectiu que a principi de temporada va iniciar aquesta nova etapa del bàsquet campaner a seguir endavant.

Miquel Oliver i Bauçà

CENTRES ÒPTICS FLORIDA

FLORIDA LAB
LABORATORI D'ÒPTICA

**EN COMPRAR UNES ULLERES GRADUADES
REGALAM UNES ALTRES**

C/ Argel, 18 Tel. 46 71 70 07004 PALMA	Ind. Alqueria Real (C/ de la Reina) Tel. 71 25 70 07004 PALMA	C/ ERL, 13 Tel. 55 78 77 07000 NARBON	C/ Pons Riera (C/ de la Reina) Tel. 55 78 77 07000 NARBON	C/ Jorge Sureda, 5 Tel. 58 31 71 07000 NARBON	C/ Carrer, 48 Tel. 82 52 34 07000 NARBON	C/ Carrer, 123 Tel. 85 58 08 07000 NARBON	C/ San Jorge, 14 Tel. 82 23 35 07000 NARBON	C/ Teodoro conet, 17 Tel. 54 54 54 07000 NARBON	Ind. Ben Tami, 1.5 Tel. 81 33 51 07000 NARBON	C/ Carrer, 100, 202 Tel. 74 43 12 07000 NARBON	C/ Sals, 19 Tel. 84 75 58 07000 NARBON	C/ Plaça, 18 Tel. 85 18 18 07000 NARBON
--	--	---	---	---	--	---	---	---	---	--	--	---

PUBLICITAT A RESSÒ

Carme Llaneras. Tel. 65.21.32 • Fax. 65.01.47

**NOVA APERTURA
BAR S'AUBA**

*Cada dia a partir de les 17 hores,
bon ambient i bona música!*

Nova Direcció: **Bàrbara**
Carrer Corb Mari, 1 • Cala Marçal
PORTO COLOM

**FERRETERIA
DROGUERIA
ARTICLES DE REGAL
PARAMENT**

Ca'n Ros

Plaça Major, 19
Tel. i Fax 65.09.62
07630 CAMPOS



Recomanat pels millor experts

Motor 2.3 Diesel • Aire Acondicionat • Aixecavidres elèctric

Tancadura centralitzada • Barres de protecció lateral

Direcció assistida • Pintura metalitzada Bitó

**PLA PREVER
80.000 ptes.**
D'ESTALVI ADICIONAL
SEGONS CONDICIONS DEL GOVERN

PER **2.798.000 PTES***

* PVP Recomanat (IVA, Transport, Nissan Assistance i Descompte Promocional inclos) a Península i Balears. Promoció vàlida fins a fi de mes per a vehicles en stock.

SERENA



**CONDUÏX
I GAUDEIX**

RAFEL POMAR MAS

Historiador Talladas, 9 - Tel: 650783 - Fax: 652258

07630 CAMPOS (Mallorca)

